

ШТО НОВАГА
ПРАПАНУЕ
ПЕНСІЁННАЯ
РЭФОРМА

3

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

28

ВЕРАСНЯ 2021 г.

АЎТОРАК

№ 186 (29555)

ШЧЫРЫЯ
РАЗМОВЫ
З АЛІМПІЙЦАМІ

8

ЦЫТАТА ДНЯ

Уладзімір МАКЕЙ,
міністр замежных спраў:

«Я зрабіў выснову, што многія з нашых еўрапейскіх калегаў, адмаўляючыся ад дыялогу з уладам, з прадстаўніком урада, сёння абсалютна не разумеюць, што адбываецца ўнутры, вакол Беларусі, а некаторыя нават і не імкнуцца зразумець. Гэта сумна. У выступленнях 8—10 кіраўнікоў замежных дзяржаў прагучала тэма Беларусі. Найбольш негатыўна, што было чакана, выказаліся ў гэтым плане кіраўнікі Літвы і Польшчы, выступаючы з загадзя абсалютна лжывымі абвінавачаннямі ў адрас Беларусі. У нашым выступленні мы адзім адказ на гэтыя беспадстаўныя выпадкі. У цэлым пераважная колькасць суразмоўцаў вельмі станоўча адгукаецца аб Беларусі, якая імкнецца ўносіць уклад у развіццё ААН, заўсёды прапаведуе пазітыўны парадок дня, прапаноўваючы ініцыятывы, накіраваныя на ўмацаванне стабільнасці і міру на планеце».

СВОЙ КАМЕНЬ

Хутка споўніцца дваццаць гадоў, як замак шаснацатага стагоддзя ў былым мястэчку Любча Навагрудскага раёна зазнаў другое жыццё — пачалася яго рэстаўрацыя. Адраджэнне архітэктурна-гістарычнай каштоўнасці ўзяў на сябе ўраджэнец Любчы Іван ПЯЧЫНСКІ, які стварыў дабрачынны фонд, а сіламі валанцёраў і добраахвотнікаў пачалося ўзвядзенне веж і замкавых сценаў. Ужо паўсталі дзве вежы, працягваецца будоўля трэцяй — над пакрыстым берагам Нёмана, кладзецца паўночная сцяна.

Гэтымі восеньскімі днямі праца ў замку не спыняецца. Сярод будаўнікоў на муроўцы сцяны шчыруе Іван ДЗЕЦЮКОУ (на фота), які прыехаў у якасці валанцёра з Аршанскага раёна. У аднаўленні помніка дойлідства дапамагаюць і вучні мясцовай школы, бо для іх такая праца, несумненна, гонар. Васымікласнікі Павел АНТАНОВІЧ і Яўген ІГНАТОВІЧ гэтым разам упарадкоўвалі цэглу, былі падручнымі ў муляраў.

Анатоль КЛЯШЧУК, фота аўтара.

Гонар і годнасць

ДЛЯ НАШЧАДКАЎ ПЕРАМОЖЦАЎ

На святкаванні 50-гадовага юбілею мемарыяльнага комплексу «Брэсцкая крэпасць-герой» калектыву ўручаны ордэн Францыска Скарыны

Фота Валерыя КАРЛІЦКАГО

У свой 50-гадовы юбілей мемарыяльны комплекс «Брэсцкая крэпасць-герой» атрымаў высокую ўзнагароду. На ўрачыстым сходзе калектыву мемарыяла ордэн Францыска Скарыны ўручыў прэм'ер-міністр Беларусі Раман ГАЛОУЧАНКА. Указам Прэзідэнта мемарыяльны комплекс ушанаваны за значны дасягненні ў захаванні гістарычнай памяці, уваквечанні памяці ўдзельнікаў Вялікай Айчыннай вайны, патрыятычным выхаванні дзяцей і моладзі.

СТАР. 5

Тэхналогіі

ЛІЧБАВАЕ ЎЗАЕМАДЗЕЙАННЕ НА ЎСІХ УЗРОЎНЯХ

Ва ўмовах электронных тасункаў і суперсэрвісаў

Развіццё электроннага ўрада, укараненне ID-картак, лічбавая трансфармацыя рэальнага сектара эканомікі, ахова інфармацыі, трансгранічнае ўзаемадзеянне... А таксама дэманстрацыя дасягненняў рэгіёнаў Беларусі ў галіне лічбавізацыі і абмеркаванне яе стану, развіцця і перспектывы.

Такія пытанні і мэты абмяркоўваліся на Рэгіянальным лічбавым форуме #GBCregions (Дзяржава. Бізнес. Грамадзтва — рэгіёны), які стаў лагічным працягам Міжнароднага лічбавога форуму, што прайшоў у сталіцы вясной.

СТАР. 7

КОРАТКА

- Электронны кірмаш вакансій для людзей з абмежаванымі магчымасцямі пройдзе 30 верасня.
- Натарыусы Беларусі 2 кастрычніка далучацца да міжнароднай акцыі па бясплатным кансультаванні.

ISSN 1990 — 763X

9 771990 763008

«Кіраўніцтва памежных краін узяло курс на канфрантацыю з Беларуссю»

Прэзідэнт Беларусі абмеркаваў сітуацыю на граніцы з кіраўнікамі сілавога блока

У Палац Незалежнасці запрасілі дзяржаўнага скартара Саўбеа Аляксандра Вальфовіча, старшыню КДБ Івана Тэртэля, старшыню ДПК Анатоля Лапо і міністра ўнутраных спраў Івана Кубракова. Нагода для сустрэчы стала пагаршэнне абстаноўкі на граніцы і заявы кіраўніцтва Польшчы, Літвы і Латвіі на чарговай сесіі Генасамблеі ААН, што Беларусь патакамі бежанцаў аказвае палітычны ціск на Еўрапейскі саюз.

Недружалюбы курс

У пачатку размовы Аляксандр Лукашэнка папрасіў чыноўнікаў звярнуць увагу не толькі на бежанцаў — хапае праблем і ў плане абароны.

«Нам неабходна разгледзець сітуацыю, што складаецца на дзяржаўнай граніцы. Пры гэтым я папрасіў бы вас не арыентавацца толькі на тое, што адбываецца з мігрантамі. У нас вельмі сур'ёзныя іншыя праблемы, звязаныя з абаронай. Вы бачыце, што разумныя і прасунутыя палякі разгортваюць цэлыя карпусы каля нашых граніц», — пачаў размову Прэзідэнт.

Па яго словах, «лезе ў кожную шчыліну і Літва, каб паказаць сваю адданасць

НАТА і ЗША», але самае сумнае — пазіцыя Украіны ў гэтым плане.

«У нас адкрываецца новы фронт, па-старому кажучы. Мы бачым, што яны (кіраўніцтва Украіны. — ЗВ.) робяць. Там ствараюцца вучэбна-трэніровачныя лагеры ў вялікай колькасці, дзе мэтанакіравана вучаць не толькі «беглых» працаваць па Беларусі, як кажуць спецслужбы», — канстатуе Прэзідэнт.

Ён звяртае ўвагу на патокі зброі з Украіны, на наяўнасць такіх сховішчаў каля граніцы з Беларуссю.

«Калі гэтыя тайнікі для марапрыемстваў на тэрыторыі Украіны, то навошта іх цягнуць да нашай граніцы? Яны б схавалі гэта дзесьці ў іншым месцы. Зразумела, **мы бачым прыкметы не-**

прыстойных дзеянняў ў адносінах да Беларусі. Сітуацыя ў памежных дзяржавах для нас неспрыяльная. Больш за тое, кіраўніцтва гэтых краін узяло курс на канфрантацыю з Беларуссю», — дадаў Аляксандр Лукашэнка.

Ён адзначае, што ва Украіну цягнуць натаўскія войскі — пад выглядам вучэбных цэнтраў там фактычна ствараюць базы ЗША.

«Зразумела, нам неабходна на гэта рэагаваць. Яны не чуюць нашай заклапочанасці», — лічыць Аляксандр Лукашэнка і паведамляе, што праводзіць па гэтым пытанні кансультацыі з Прэзідэнтам Расіі. Лідары дзвюх краін дамовіліся прымаць сумесныя дзеянні.

«У адваротным выпадку мы будзем мець на граніцы Беларусі і Расіі непрыемальную для нас сітуацыю. Аж да размяшчэння ракет адпаведнай далёкасці. Мы гэтага дапусціць не можам. Кіраўніцтва Украіны, на жаль, наплявала на ўласны народ і не чуе, што мы выказваем гэта заклапочанасць», — адзначае Прэзідэнт.

Паводле яго, **абстаноўка пагаршаецца дзеяннямі пагранічнай памежных краін і заявамі іх кіраўнікоў, якія абвінавачваюць Беларусь у арганізацыі міграцыйнага крызісу.** Як дадаў Аляксандр Лукашэнка, свае абвінавачванні яны выказваюць з самых высокіх трыбун, уводзячы ў зман усю сусветную супольнасць.

«Вазьміце іх выступленні на апошняй Генеральнай асамблеі Арганізацыі Аб'яднаных Нацый. Ідзе ціск з боку Польшчы, перадусім. Зразумела, што такое Польшча ў Еўрасаюзе. Пад парасонам амерыканцаў знаходзіцца, і яны Еўрасаюзу праблем дастаўляюць не менш, чым нам. Ціснуць на Еўрапейскі саюз, заяўляючы, што мы тут выбудуем нейкую гібрыдную атаку супраць Еўрапейскага саюза», — абурэецца Прэзідэнт.

«Вы паклікалі туды мігрантаў — забірайце»

Пераходзіць кіраўнікі краіны і да праблемы мігрантаў, адзначаючы заход-

нееўрапейскім суседзям: «Вы паклікалі туды мігрантаў — забірайце. **Вы разрылі гэтыя краіны. Вы — першапрычына таго, што людзі бягуць адтуль, ад вайны, на Запад».**

Аляксандр Лукашэнка расказвае: **існуе міжнародная арганізаваная банда, якая перавозіць мігрантаў не толькі праз Беларусь, але і праз Міжземнае мора.** Адпаведныя людзі, па яго словах, арганізуюць групы бежанцаў, часткова іх фінансуюць.

«Самалётамі яны ляцяць сюды, карыстаюцца беззавязым рэжымам, што ў нас існуе. Тут іх таксама прымаюць адпаведныя людзі, вядуць на граніцу, перакідаюць. А там — у Польшчы, Літве і іншых краінах адрываюць далей у Германію. Яны ж не ў Польшчу ідуць, а ў Германію, Францыю, часткова ў Вялікабрытанію», — тлумачыць Прэзідэнт.

Ён нагадвае свае заявы ў бок еўрапейскіх краін: калі яны вядуць супраць нас гібрыдную і санкцыйную войны, Беларусь не будзе абараняць іх межы.

«У адкрытую скажаў. Няхай там змагаюцца з тымі, хто не патрэбны ў Польшчы ці Літве. Для запалохвання мігрантаў, што хочучы атрымаць прыстанак у краінах Еўрасаюза, людзі ў ваеннай форме сілай гоняць іх як скаціну да нашай агульнай граніцы. Збітых, замерзлых, пакаленых, часам мёртвых перакідаюць на наш бок. Нам што застаецца рабіць? Не кідаць жа чалавека на граніцы», — расказвае Аляксандр Лукашэнка.

Ён раіцца з вайскоўцамі: што рабіць з мігрантамі з прыходам халадоў?

«Зімой яны ж замерзнуць. Гэта ж людзі з поўдня. Карацей, гуманітарная катастрофа на граніцы. Увлі надзвычайнае становішча

суседзі. Нікога туды не пускаюць, каб ніхто не ведаў, як там павіраюць людзі. Паглядзіце, усе праваахоўнікі рты закрылі і маўчаць. Супраць гэтых людзей таксама змагаюцца: не даюць сказаць слова ні журналістам, ні праваахоўнікам. Толькі з боку Беларусі яны могуць прыйсці да гэтых мігрантаў і паглядзець, як яны там на лініі граніцы існуюць», — акаментуе ўвагу Аляксандра Лукашэнкі.

Ён заяўляе, што дапамогу людзям, якія заселі на граніцы, неабходна аказваць. Пры гэтым кіраўнік краіны звяртае ўвагу: бежанцы, якім зараз дапамагаюць нашы пагранічнікі, не хочучы ў Беларусі.

«Яны настойваюць, каб прайсці ў Германію. І, як прабаваля палякі, літоўцы, яны падалі прашэнні, каб іх прысцілі і далі віды на жыхарства. Прайшло два месяцы. Ні слыху, ні дыху.

Яны не разумеюць, што людзі замрзаюць?! Гэта іх стаўленне да людзей. Цяжка траўміраваных, пакаленых людзей становіцца ўсё больш. Вы гэта бачыце на граніцы. Гэта выклікае заклапочанасць у Беларусі і за межамі Беларусі тых людзей, што не страцілі чалавечнасці», — адзначае Прэзідэнт.

Аляксандр Лукашэнка звяртаецца да міжнародных арганізацый, кіраўнікоў грамадзянскай супольнасці замежных краін, каб яны звярнулі ўвагу на сітуацыю на граніцы, на захаванне правоў чалавека.

Па словах Прэзідэнта, вельмі важна вызначыцца, як дзейнічаць у будучыні, калі зменіцца надвор'е.

«Клімат у нас суровы. Мы атрымаем велізарную колькасць загінулых на граніцы», — адзначае Аляксандр Лукашэнка.

Марыя ДАДАЛКА.

• Каментарый у тэму

Па словах старшыні Дзяржаўнага пагранічнага камітэта Беларусі Анатоля ЛАПО, толькі за апошнія суткі (па стане на панядзелак) зафіксаваны спробы выціснуць на нашу тэрыторыю каля 300 нелегальных мігрантаў. Ён нагадаў, што ўжо некалькі тыдняў каля нашай граніцы знаходзіцца яшчэ адна група з 32 мігрантаў, якім дапамагаюць беларускія пагранічнікі і мясцовыя жыхары.

«Мы будзем ім дапамагаць. Мы прапанавалі ім прытулак у Беларусі. Але яны настроены ехаць далей у Еўрасаюз. Мы, пагранічнікі, мясцовае насельніцтва ім дапамаглі прадуктамі, цёплым рэчамі. Мы гэтых людзей у бядзе не кінем. Але умовы, у якіх яны знаходзіцца, нагадваюць 1940 гады», — кажа журналістам Анатоль Лапо.

Ён прыводзіць звесткі за апошні тыдзень: каля 2000 бежанцаў імкнуліся выціснуць на тэрыторыю Беларусі з памежных краін.

Фота БелТА

Пад асаблівай увагай айчынных пагранічнікаў і ўзмацненне ўкраінскай граніцы, што мае працягласць больш за 1000 кіламетраў. За апошнія чатыры гады, заўважае галоўны пагранічнік краіны, яе забяспечылі лепш, чым польскую.

«Калі ўзяць працягласць у 1084 кіламетры граніцы (беларуска-ўкраінскай. — ЗВ.), там у нас ужо сігналазачыйны комплекс каля 500 кіламетраў. Апошнія пяць гадоў мы сумесна з Расіяй рэалізуем праграму па абсталяванні паўднёвых рубяжоў», — дадае Анатоль Лапо. — Канечне, адрозні ўсё не зробіш. Але мы імкнемся рабіць максімальна, каб там было ўсё зачынена».

Адзначае Анатоль Лапо і ўсё большую колькасць ваеннай тэхнікі і салдат на польскай граніцы.

«Практычна каля 1000 ваеннаслужачых Польшчы знаходзяцца на граніцы. Выконваюць сваю задачу пагранічнікі, але і іншыя ўзброеныя сілы знаходзяцца на граніцы — значыць, інтарэс нейкі іншы. Фіксуем, што на пагранічных дарогах у паўднёвым напрамку рухаецца бронетэхніка, цяжка тэхніка. У пагранічцы такой тэхнікі няма. Робім выснову, што там узмацняецца прысутнасць узброеных сіл», — заяўляе старшыня Дзяржаўнага пагранічнага камітэта.

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Сацыял-дэмакраты перамаглі на выбарах у бундэстаг

Паводле папярэдніх вынікаў, апублікаваных Федэральнай выбарчай камісіяй, сацыял-дэмакратычная партыя Германіі (СДПГ) перамагла на выбарах у бундэстаг, набраўшы 25,7 працэнта галасоў. Блок ХДС/ХСС дзеючага канцлера Ангелы Меркель атрымаў 24,1 %, адзначаецца, што гэта самы нізкі ў гісторыі ўзровень яе падтрымкі. «Зялёныя» атрымалі 14,8 % галасоў, «Свабодная дэмакратычная партыя Германіі» (СвДП) — 11,5 %, а «Альтэрнатыва для Германіі» — 10,3 %. «Левыя» набралі 4,9 % галасоў, не пераадолеўшы пціяпрацэнтны бар'ер. Ангела Меркель не выступаўла я сваю кандыдатуру на гэтых выбарах і пакіне пасаду канцлера пасля 16 гадоў ва ўладзе. Кандыдат у канцлеры ФРГ ад сацыял-дэмакратычнай партыі Германіі Олаф Шольц збіраецца весці перагаворы аб фарміраванні будучага ўрада без кансерватараў. Ён спадзяецца, што будучы стварэння перадумовы для «добрага супрацоўніцтва Еўрапейскага саюза з суседнімі краінамі». Пра гэта Шольц заявіў у Берліне, паведаміла ТАСС.

Ядзерны арсенал у свеце дасягнуў больш чым 13 тысяч боегалоў

Па стане на пачатак гэтага года ядзерны арсенал дзевяці краін у сумунасці дасягнуў 13,1 тысячы боегалоў. Пра гэта гаворыцца ў новым даследаванні Федэрацыі амерыканскіх

навукоўцаў. «Нягледзячы на прагрэс у скарачэнні арсеналаў ядзернай зброі з часоў халоднай вайны, сукупны сусветны запас ядзерных боегалоў застаецца на вельмі высокім узроўні, — адзначаецца ў даследаванні. — Прыблізна 91 % усіх ядзерных боегалоў належыць Расіі і Злучаным Штатам, у кожнай з якіх маецца каля 4000 боегалоў у сваіх аператыўных ваенных арсеналах». Агульны расклад выглядае наступным чынам: Расія — 6257, ЗША — 5550, Кітай — 350, Францыя — 290, Вялікабрытанія — 225, Пакістан — 165, Індыя — 160, Ізраіль — 90, Паўночная Карэя — 45, паведамляецца ў даследаванні.

Ковід выклікаў максімальнае скарачэнне працягласці жыцця з часоў вайны

Пандэмія каранавіруса прывяла летась да найбольшага гадавога зніжэння індекса працягласці жыцця з перыяду Другой сусветнай вайны. Аб гэтым паведаміла Financial Times са спасылкай на даследаванне сацыялагаў з Оксфардскага ўніверсітэта. «Для заходніх краін, такіх як Іспанія, Італія, Англія і Уэльс у Вялікабрытаніі, апошні раз падобныя значныя маштабы зніжэння чаканай працягласці жыцця ў гадавым вылічэнні назіралі падчас Другой сусветнай вайны», — паведаміў адзін з аўтараў даследавання Хасэ Мануэль Абурта. Сацыялагі вывучылі даныя па 29 краінах, у тым ліку еўрапейскіх дзяржавах, ЗША і Чылі, і выявілі, што ў 22 з іх працягласць жыцця скарацілася больш чым на паўгода. Скарачэнне працягласці жыцця ў жанчын у васьмі краінах і мужчын у 11 краінах складала больш за год. У цэлым падзенне гэтага паказчыка зафіксавалі ў 27 дзяржавах.

Блізкая ўлада

СЕНАТАРЫ НА СУВЯЗІ

Прыём грамадзян ПРАЧОЎ у сераду, 29 верасня, Сяргей РАВКУОЎ і Дзмітрый БАСКАЎ.

Старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па міжнародных справах і нацыянальнай бяспецы Сяргей Анатольевіч Рачкоў правядзе асабісты прыём грамадзян, у тым ліку індыўідуальных прадпрыемальнікаў і прадстаўнікоў і прадстаўнікоў юрыдычных асоб.

Асабісты прыём сенатара будзе праводзіць з 10.00 да 12.00 у Савеце Рэспублікі па папярэднім запісе. Для гэтага трэба накіраваць пісьмовы зварот на адрас: 220016, г. Мінск, вул. Чырвонаармейская, 9 або з дапамогай электроннага звароту.

Па ў гэты ж дзень член Савета Рэспублікі Дзмітрый Юр'евіч Баскаў таксама правядзе асабісты прыём грамадзян, іх прадстаўнікоў і прадстаўнікоў юрыдычных асоб. Прыём адбудзецца з 16.00 да 20.00 па адрасе: г. Мінск, пр. Пераможцаў, д. 4а, каб. № 205.

Папярэдні запіс на тэлефоне 8 (017) 327 26 71.

Падлічым!

ЯК НАЗЫРАЦЬ НА ГОДНУЮ ПЕНСІЮ?

З наступнага года ў Беларусі з'явіцца новы механізм назапашвання: дзяржава дадасць да нашых адлічэнняў

Новая пенсійная праграма ў Беларусі пачне працаваць з кастрычніка 2022 года. Пры гэтым з'яўленне новага механізму не адмяняе дзейнай пенсіі па ўзросце. Наадварот, дае магчымасць істотна іх павялічыць. Работнік можа назапашваць пэўны працэнт ад зарплаты на будучую пенсію, а дзяржава дадасць свой унёсак — такім чынам, можна атрымаць значную прыбыўку. Выплочваць яе будуць на працягу пяці ці нават 10 гадоў пасля заканчэння працоўнай дзейнасці. Пра тое, як будзе працаваць новая сістэма, у праграме «Галоўны зфір» на тэлеканале «Беларусь 1» расказала міністр працы і сацыяльнай абароны Ірына КАСЦЕВІЧ.

www.koliba.by

— **Ірына Анатольеўна, у Беларусі ўжо дзейнічае сістэма добраахвотнага назапашвання на пенсію. Чым будзе адрознівацца новая сістэма?**

— Што ўвогуле сёння ёсць у Беларусі? Гэта двухкампанентная сістэма. Яна складваецца з абавязковага страхавання ў рамках салідарнай сістэмы (гарантаваная дзяржавай пенсія. — «Зв»), а таксама з абавязковага прафесійнага страхавання для тых работнікаў, што працуюць у шkodных або асаблівых умовах. І маецца элемент накаплення або добраахвотнага страхавання. Яно, як дадатковы элемент да дзяржаўнага забеспячэння, дастаткова слаба развітаеся. Калі зробіць зраз сённяшняга ўзроўню добраахвотнага страхавання, то ўсяго толькі пяць працэнтаў працоўных пайшлі на гэта.

Чым новая сістэма, якая прапануецца, будзе адрознівацца ад дзейнага механізму добраахвотнага страхавання? Перш за ўсё гэта суфінансаванне. На першы погляд, гэта быццам бы суфінансаванне работнікаў, але на самай справе яно будзе з боку дзяржавы. Галоўны тут, канешне ж, работнік, які прымае рашэнне аб удзеле ў сістэме страхавання. Максимальны ўнёс для работніка — 10 працэнтаў. Максимальны ўнёс для работнікаў — тры працэнты. Працуе гэты механізм суразмерна (колькі ўносіць работнік, столькі і работадатца. — «Зв»): 1+1, 2+2, 3+3. Але 4, 5, 6... 10 (для работніка) +3 (для работадатца).

Максімальна ў сукупнасці можа атрымацца 13%. Ад-

нак работадатца ў нас сёння плаціць 28 працэнтаў (за работніка ў ФСЗН. — «Зв»). Калі тры з 28 працэнтаў работадатца заплаціць за работніка (на яго накапільны рахунак. — «Зв»), то для фонду сацыяльнай абароны гэта — выпадаючы даход. І тут ужо ўдзельнікам становіцца дзяржава, якая ў бюджэце фінансуе будзе іх выплачваць з тым, каб забяспечыць выплаты пенсій у рамках салідарнай сістэмы — бягучыя плаціць.

— **Хто пасля прыняцця ўказа можа прымаць удзел у гэтай праграме?**

— Першае ўмова — размова ідзе пра работніка, у якога ёсць работадатца. Гэта наёмны работнік, у якіх ёсць працоўны дагавор. Калі мы гаворым пра ўзрост, то таксама ёсць абмежаванні: уступіць у праграму можна не пазней за тры гады да дасягнення агульнаўстаноўленага пенсійнага ўзросту. Узроставая ўмова ставіцца, бо перыяд назапашвання важны. Чым ён даўжэйшы, тым большай фарміруецца сума, якая потым будзе размяркоўвацца як дадатковая пенсія. Пры гэтым у праекце ўказа мы прадугледзелі, што чалавек сам прымае рашэнне па дасягненні агульнаўстаноўленага пенсійнага ўзросту, на працягу пяці або 10 гадоў ён будзе выкарыстоўваць гэты назапашаны рэсурс.

— **Праз які час пасля падпісання ўказа пачне дзейнічаць новы механізм? Калі работадатца зможа прапанаваць работніку новую сістэму?**

— У праекце ўказа прадугледжана дата — з 1 каст-

рычніка 2022 года. Да гэтага часу варта правесці шэраг арганізацыйна-тэхнічных удасканаленняў — дапрацаваць шэраг праграмных рэсурсаў для таго, каб без збоў першага кастрычніка чалавек мог прыйсці ў страхавую арганізацыю і запоўніць заяву. А можна не прыходзіць — у электронным выглядзе праз сайт падаць заяву, заключыць дагавор і ўступіць у гэту сістэму.

— **Якая арганізацыя будзе займацца гэтай праграмай?**

— Гэта Рэспубліканскае ўнітарнае прадпрыемства «Стравіта». Чаму менавіта яно? Перш за ўсё, дзяржава гарантуе захаванасць назапашаных сум і робіць гэта праз дзяржаўную арганізацыю. Другі момант — у «Стравіты» дастаткова развіта фінансавая сетка, і калі паглядзець на дзейны механізм, то больш за 90% з 205 тысяч чалавек, якія пайшлі на добраахвотнае назапашванне (у рамках ужо існуючай сістэмы. — «Зв»), якраз і праходзіць праз «Стравіту».

— **Адлічэнні на будучую пенсію лічацца ў беларускіх рублях. Як яны будуць захоўвацца, каб пасля выхаду на пенсію гэта сума проста не знікла?**

— Сапраўды, у праекце ўказа прадугледжаны механізм капіталізацыі з улікам тых інфляцыйных момантаў, якія могуць здарацца на працягу гэтага перыяду. Мы зробілі нават віртуальны разлік, колькі ж атрымае пенсіянер, калі б гэты новы механізм працаваў ужо, скажам, гадоў 20. Напрыклад, чалавек з сяр-

эдняй заробатнай платой прымае рашэнне за тры гады да пенсіі назапашваць пяць працэнтаў, за ім ідзе работадатца і адлічвае тры працэнты, сумарна атрымліваецца восем працэнтаў. І чалавек прымае рашэнне на працягу пяці гадоў з моманту выхаду на пенсію атрымліваць гэты назапашаны рэсурс. Выходзіць плюс 70 рублёў дадаткова да пенсіі.

Разгледзім іншы варыянт: калі работнік прымае рашэнне назапашваць з 45 гадоў. З 2022 года пенсійны ўзрост у жанчын наступае ў 58 гадоў, у мужчын — у 63. Такім чынам, жанчына назапашвае 13 гадоў, мужчына — 18 гадоў. Тая ж формула — сярэдняя зарплата і восем працэнтаў (пяць плюс тры). Мужчына дадаткова, на працягу пяці гадоў да сваёй асноўнай пенсіі, якую яму гарантуе дзяржава, будзе атрымліваць штомесяц каля 325 рублёў, жанчына — 284. Пры ўплаце ўзносаў з сярэдняй заробатнай платы і максимальным працоўным стажы (а туды ўключаецца і вучоба, і догляд дзяцей для жанчын — гэта 40 гадоў; для мужчын, куды ўключаецца і служба ў войску, — 45 гадоў) гарантаваная дзяржавай пенсія будзе ў сярэднім 570 рублёў. А вось у пенсіянера, у якога сярэдняя заробатная плата і такі стаж, з улікам назапашванняў за 18 гадоў гэта ўжо 900 рублёў пенсіі. Такія лічбы на цяперашні момант. Гэта сур'ёзны бонус, які мусяць падштурхнуць работнікі, грамадзян нашай краіны задумацца пра ўзровень жыцця ў новым перыядзе — пасля выхаду на пенсію.

Алена КРАВЕЦ.

Надвор'е

Неба ачысціцца ад хмар, значыць, уначы — замаразкі

Разам з гэтым удзень нас будзе падаграваць да 16—18 цяпла

На гэтым тыдні чакаецца спакойнае, без істотных ападкаў, надвор'е. Толькі ў чацвер і пятніцу на краіні заходнія раёны краіны перамясціцца малаактыўны фронтальны раздзел, які абумовіць там кароткачасовы дажджы. Перыядычна на нашай тэрыторыі будзе сонечна і ўжо пасасенням цёпла. Разам з тым у другой палове тыдня з ростам атмасфернага ціску па ўсходзе краіны аблокаў стане менш, і тут на глебе і ў паветры чакаюцца невялікія замаразкі, паведамляюць спецыялісты Рэспубліканскага цэнтра па гідраметэаралогіі, кантролі радыеактыўнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Мінпрыроды.

Ціха і без дажджоў чакаецца ў аўторак. Максимальная тэмпература паветра — 10—16 градусаў вышэй за нуль. І ў сераду таксама будзе пераважна без ападкаў. Вечер прагназуецца заходні, паўднёва-ўсходні умераны, удзень па паўднёвым захадзе парывісты. Тэмпература паветра ўначы на ўзроўні 1—7 цяпла, у асобных раёнах на глебе магчымыя слабыя замаразкі ад нуля да мінус 2 градусаў. Удзень паветра прагрэецца ад плюс 8 градусаў да 15 цяпла.

У апошні дзень верасня прагназуецца пераважна без ападкаў, толькі ўдзень па крайнім захадзе краіны пройдуць кароткачасовыя дажджы. Вечер будзе паўднёва-ўсходні умераны, удзень па захадзе парывісты. Тэмпература паветра ўначы складзе 1—7 цяпла, на большай частцы тэрыторыі краіны на глебе і месцамі ў паветры будзе замаразкі ад нуля да мінус 3 градусаў. А вось удзень сонца прагрэе паветра да плюс 9—15 градусаў, у паўднёва-заходніх раёнах месцамі да 17 цяпла.

У пятніцу, на старце другога месяца восені, будзе пераважна без ападкаў, толькі ўначы ў асобных раёнах па захадзе краіны пройдуць невялікія кароткачасовыя дажджы, магчымы слабы туман. Тэмпература паветра ў начныя гадзіны складзе плюс 1—8 градусаў, месцамі на краіне, а па Магілёўскай і Гомельскай абласцях на большай частцы тэрыторыі чакаюцца замаразкі ад нуля да мінус 3 градусаў. Удзень будзе адносна цёпла, калі тэмпература паветра пачне падымцца да 10—16 цяпла.

Паводле папярэдніх прагнозаў айчынных сіноптыкаў, у выхадныя ўдзень стане крыху цяплей, а ночку магчымыя замаразкі.

Сяргей КУРКАЧ.

Дзеля вырашэння супольных задач

У Маскве прайшла сустрэча кіраўніцтва ФНКА «Беларусы Расіі» з прадстаўнікамі Выдавецкага дома «Звязда»

Дзясяткі тысяч беларусаў жывуць і працуюць у тэрыторыі Расіі. І, канешне ж, ім цікавыя медыйныя, інфармацыйныя стасункі з радзімай. Пра гэта і ішла размова на сустрэчы ў офісе ФНКА «Беларусы Расіі» ў Маскве. Дырэктар — галоўны рэдактар Выдавецкага дома «Звязда» Аляксандр Карлюкевіч і намеснік дырэктара — галоўны рэдактар газеты «Літаратура і мастацтва» Аляксей Чарота расказалі пра грамадска-палітычны часопіс «Беларусы», які «Звязда» пры падтрымцы Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь выдае на трох мовах — беларускай, англійскай, кітайскай; газету «Голас Радзімы», іншыя беларускія перыядычныя выданні. Старшыня ФНКА «Беларусы Расіі» Сяргей Кандыбовіч перадаў праз выдаўцоў падзяку Міністэрству інфармацыі Беларусі за сістэмнае забеспячэнне суродзіччэ бібліятэчакі кніг, выдадзеных у Беларусі.

На сустрэчы былі разгледжаны і пытанні сумеснага выдання кніг-білінгваў для беларускай дыяспары. Ішла размова і пра зборнік перакладаў беларускіх народных казак на мовы народаў свету. «Такое выданне паспрыяе, — зазначыў удзельнік сустрэчы, уладжэнец Давыд-Гарадка, намеснік старшыні ФНКА «Беларусы Расіі», Герой Расійскай Федэрацыі Аляксандр Дарковіч, — наладжанню міжнацыянальных стасункаў, пашырэнню сяброўства розных дыяспар, а таксама павялічэнню ўаўленства на Беларусь, беларускую культуру ў свеце».

Сяргей ШЫЧКО.

Працаўладкаванне

СТАЦЬ КАНКУРЭНТАЗДОЛЬНЫМ

Каля 300 чалавек з ліку беспрацоўных атрымалі магчымасць набыць вопыт практычнай работы.

— Адной з паслуг па садзейнічэнні ў працаўладкаванні, прапанаванай службай занятасці, з'яўляецца набыццё вопыту практычнай работы, — адзначылі ў Міністэрстве працы і сацыяльнай абароны. — Паслуга прадугледжана з мэтай набыцця беспрацоўнымі прафесійных ведаў, уменняў і навыкаў практычнай дзейнасці ў адпаведнасці з атрыманай прафесіяй для павышэння канкурэнтаздольнасці на рынку працы і пашырэння магчымасцяў працаўладкавання.

У студзені — жніўні 2021 года 288 чалавек з ліку беспрацоўных атрымалі магчымасць набыць практычны вопыт, з іх у Гомельскай вобласці — 92, у Гродзенскай вобласці — 60, у Брэсцкай вобласці — 34, у Магілёўскай вобласці — 34, у Мінскай вобласці — 27, у Мінску — 23 і 18 чалавек у Віцебскай вобласці.

Для набыцця вопыту практычнай работы па атрыманай спецыяльнасці накіроўваюцца беспрацоўныя, зарэгістраваныя ў службе занятасці. Сярод іх — выпускнікі ўстаноў адукацыі, якія атрымалі прафесійна-тэхнічную, сярэднюю спецыяльную і вышэйшую адукацыю, асобы, якія прайшлі прафесійную пад-

рыхтоўку ці перападрыхтоўку па накіраванні службы занятасці, грамадзяне, якія доўгі час (больш за 12 месяцаў) не працавалі ў сувязі з доглядам дзіцяці ва ўзросце да 3 гадоў, дзіцяці-інваліда ва ўзросце да 18 гадоў, а таксама дзіцяці ва ўзросце да 18 гадоў, інфіцыраванага вірусам імунадэфіцыту чалавека ці хворага на СНІД.

З беспрацоўным даключаецца тэрміновы працоўны дагавор на тэрмін ад 2 да 6 месяцаў. Наймальнікам, якія даюць беспрацоўным месцы для набыцця вопыту, службай занятасці часткова кампенсуюцца затраты на аплату іх працы.

Наталля ТАЛІВІНСКАЯ.

ПАКЛОН ХЛЕБАРОБАМ

Міншчына — лідар па намалотах

У Капылі прайшоў Мінскі абласны фестываль-кірмаш працаўнікоў сёла «Дажынкi», які сабраў сотні чалавек з усёй краіны.

Мінская вобласць традыцыйна ўнесла важкі ўклад у агульнарэспубліканскі каравай.

— З улікам кукурузы ў гэтым годзе дасягнем больш чым два мільёны тон. Нягледзячы на складаныя ўмовы надвор'я — халодная вясна, ананальна спякотнае лета, дажджлівая восень — нашы працаўнікі атрымалі больш чым варты вынік. Ён дазволіць забяспечыць харчовую бяспеку не толькі Мінскай вобласці, але і краіны ў цэлым. У аграрным сектары Міншчыны працуе крыху больш за 54 тысячы чалавек. Гэта менш за чатыры працэнты насельніцтва вобласці. Але мы параўнальна невялікім калектывам фарміруем чвэрць аб'ёму сельскагаспадарчай прадукцыі краіны. Прадукцыю, вырабленую ў Мінскай вобласці, ведае не толькі кожная беларуская сям'я, але і замежныя спажыўцы, — расказаў першы намеснік старшыні Мінблвыканкама Сяргей ЛЯКУВІЧ.

Сярэдняя ўраджайнасць зерневых па вобласці склала 35 цэнтнераў з гектара. А ў некаторых раёнах гэты паказчык значна вышэйшы: у Мінскім — 46,4 цэнтнера на круг, у Клецкім — 48, у Дзяр-

Старшыня Мінблвыканкама Аляксандр ТУРЧЫН узнагароджае Нясвіжскі раён, які стаў пераможцам штогадовага спаборніцтва па ўборцы ўраджаю збожжавых і зернебабовых культур у Мінскай вобласці.

жынскім — 50,2. У лідарах Нясвіжскі раён, дзе сабралі 63,2 цэнтнера з гектара.

Цэнтральны рэгіён стаў пераможцам сярод абласцей Беларусі. Узнагарода — Падзяка Прэзідэнта і сертыфікат на суму 580 тысяч рублёў. А старшыні Мінблвыканкама Аляксандру ТУРЧЫНУ ўручаны нагрудны знак Міністэрства сельскай гаспадаркі і харчавання «За заслугі ў сельскай гаспадарцы».

Па словах Аляксандра Турчына, гэты год быў не самы лёгкі для сельскай гаспадаркі. І кожны працаўнік, які ўклаў часцінку душы ў агульны каравай, варты павагі і ўзнагарод. За значны ўнёсак у сельскагаспадарчую вытворчасць Падзяка Прэзідэнта Бела-

русі аб'яўлена адкрытаму акцыянернаму таварыству «Гарадзілава» Маладзечанскага раёна. Акрамя гэтага, гаспадарка атрымала ключы ад новага трактара. Падзяка кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Беларусі аб'яўлена таксама дырэктару рэспубліканскага дачэрняга ўнітарнага прадпрыемства «Шыпаны-АСК» Вадзіму Касцяневічу, дырэктару ААТ «Міраполле» Алегу Кучынскаму. Граматамі Міністраў, Міністэрства сельскай гаспадаркі і харчавання ўзнагароджаны не толькі камбайнеры, механізатары, але і спецыялісты гаспадарак, работнікі медыцыны, гандлы, грамадскага харчавання, якія забяспечвалі на-

дзейны тыл хлебарабам. Не забылі і фермераў. Дыплом і 17 тысяч рублёў атрымала фермерская гаспадарка Сяргея Корзуна з Мінскага раёна. Сноўскаму сельвыканкаму і Капыльскаму доўгаследнаму лясгасу ўручылі сертыфікаты на трактар. А пераможцам рэспубліканскага агляду-конкурсу стаў Смалявіцкі раён, які ўзнагароджаны дыпламам і грашовай прэміяй у памеры 29 тысяч рублёў.

Пасля афіцыйнай часткі на цэнтральнай плошчы горада ўсе ахвотныя змаглі прадэгуставаць каравай Мінскай вобласці.

Ну, і, вядома ж, якое свята без падарункаў жыхарам горада і раёна! А яны былі даволі важкія. Юныя грамадзяне Капыля, у прыватнасці, атрымалі новую дзіцячую бібліятэку з кіназалай. Ва ўрачыстай цырымоніі адкрыцця прыняў удзел намеснік старшыні Мінблвыканкама Іван МАРКЕВІЧ.

— Сёння практычна ўвесь свет паглыблены ў інтэрнэт. Але разам з тым кніга — гэта часцінка нашай духоўнасці, ведаў. І мы павінны ўсё з яе браць. Менавіта чытаючы кнігу, мы становімся іншымі і ў культуры, і ў жыцці, і ў стасунках. Наогул, у Мінскай вобласці ўдзяляецца асабліва ўвага сацыяльнай сферай. Адкрываюцца новыя школы, бібліятэкі, дамы

культуры, — адзначыў Іван Маркевіч.

Падчас фестывалю пракавалі сцэнічныя пляцоўкі, горад майстроў, выстаўкі-конкурсы караваяў і снапоў рэгіёнаў Міншчыны, выстаўкі рэтрамашын, інтэрактыўныя пляцоўкі Міністэрства па надзвычайных сітуацыях, Дэпартамент аховы Мінскай воласці, упраўлення ўнутраных спраў. Яны карысталіся асаблівай папулярнасцю сярод дзяцей,

маглі паўдзельнічаць у майстар-класах па прыгатаванні нацыянальных беларускіх страў.

Разынкай свята стаў культурна-пазнавальны квест, падчас якога госці фестывалю паўдзельнічалі ў розыгрышы прызоў: тэлевізара, халадзільніка, планшэтаў.

Праграма свята прадугледжвала і канцэрт з удзелам выканаўцаў беларускай і расійскай эстрады. Гасцей

якіх тут чакалі гульні, паласа перашкод, тэсты на веданне правіл бяспекі, навучанне асновам жыццядзейнасці з выкарыстаннем інавацыйных тэхналогій і сучаснага абсталявання.

Шмат наведвальнікаў прывабіла інтэрактыўная пляцоўка «Беларуская хата на смачныя стравы багата», дзе працавала «Сядзіба рыбака», «Дранік-шоў», «Мядовая займака». Усе ахвотныя

фестывалю і жыхары Капыля парадаваў гуры «Фабрыка», Аляксандр Саладуха, Алена Ланская, Вікторыя Алешка і іншыя.

Завяршылі мерапрыемства святавое шоу і феерверк.

А эстафета правядзення абласнога фестывалю-кірмашу ў наступным годзе перададзена Стоўбцам.

Таццяна ЛАЗОУСКАЯ.
Фота БелТА.

АГРАРНЫ БОЙЛІНГ І ЯБЛЫЧНЫ ДАРТС

Чым уражвала свята ўраджаю ў Скідзелі

У суботу горад-спадарожнік Гродна прымаў рэгіянальнае свята ўраджаю. Гэту падзею тут чакалі яшчэ летась, але фестываль-кірмаш з-за пандэміі было вырашана перанесці на гэты год. Горад на рацэ Скідзелі падрыхтаваўся як звычайна — адноўлены будынкі, дарогі, паркі. Не падваля і надвор'е. Пасля зацяжных дажджоў дзень выдаўся хоць і ветраны, але амаль без ападкаў. Вядома, галоўны настрой задавала не надвор'е, а атмасфера.

Фота grodnonews.

Адной з асаблівасцяў стала прэзентацыя ручнікі, які складаецца з 17 элементаў — па колькасці раёнаў вобласці. Кожны выкананы ў рознай тэхніцы і адлюстроўвае галоўныя асаблівасці таго ці іншага раёна. Ручнік будзе перададзены ў музей Гродзенскага раёна.

А пачалося свята вельмі прыгожым кампазіцыйным шэсцем «Шлях да хлеба». Імправізаваныя каласкі, касцы, залатая ніва... За касцюміраваным прадстаўленнем ішлі роальныя ўдзельнікі падзей — тыя, хто здабываў важкі каравай Гродзенскага рэгіёна. Менавіта яны заслужылі самыя шчырыя словы падзякі. У адрас абласнога фестывалю «Дажынкi» наступілі прывітальныя лісты ад Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь Аляксандра

Лукашэнкі і Старшыні Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі Наталлі Качанавы.

Усе, хто дасягнуў высокіх вынікаў, атрымалі ўзнагароды. Пераможцамі ў абласным конкурсе прызваны Гродзенскі, Берастаўскі і Карэліцкі раёны. Найлепшымі на ўборцы зерневых сталі тры гаспадаркі Гродзенскага раёна — СВК імя Сянько, СВК «Свіслач» і ВК імя Крамка. Падчас урачыстай цырымоніі былі адзначаны заслугі кіраўнікоў, інжынераў, камбайнераў, аграномаў, вадзіцеляў, аператараў зернасушыльных устаноў і многіх іншых.

Аграрны сектар — адзін з галоўных на Гродзеншчыне. Тут працуе большая частка насельніцтва, якое занятае ў эканоміцы рэгіёна.

Сёлета хлебарабы Прынёманскага краю ўнеслі ў рэспубліканскі каравай больш за 1 мільён 100 тысяч тон зерня. З году ў год вобласць займае вядучыя пазіцыі ў краіне па большасці сельскагаспадарчых паказчыкаў. Па словах намесніка прэм'ер-міністра Беларусі Аляксандра Субоціна, Гродзенскі рэгіён заўсёды быў наперадзе па асваенні новых тэхналогій у гаспадаранні, агранаміі, жывёлагадоўлі. Восі і сёлета сабраны добры ўраджай.

Старшыня Гродзенскага аблвыканкама Уладзімір Каранік паведаміў, што вобласць па-ранейшаму дэманструе самыя высокія вынікі ў краіне па ўраджайнасці — 35,6 цэнтнера з гектара. Гродзенскі раён атрымаў з гектара ў сярэднім

64 цэнтнеры. І хоць паказчыкі крыху горшыя, чым летась, — гэта той максімум, якога ў складаных умовах надвор'я ўдалося дасягнуць.

Свята ўраджаю раскінулася па ўсім горадзе. Асабліва ўразлікі каравай — яны былі паўсюль: на імправізаваных падворках, на шэсці, атрымалася нават караваяная алея. Кожны раён прадставіў на конкурс свае снапы і хлябы. Алея з надзвычай прыгожых і разнастайных экспанатаў стала вельмі прывабнай фотазонай. У гэтай якасці карысталіся папулярнасцю і жывыя статуі.

Удзельнікі конкурсу рыбалоўа, а такіх набралася з паўсотні, спрабавалі сваё рыбацкае шчасце каля фантана. І нездарма. Аднаму з канкурсантаў нават удалося вылавіць рыбу вагой 1 кілаграм 350 грам. Ён і стаў пераможцам конкурсу. Улоў, дарэчы, можна было забраць сабе. Арганізатары прызналіся, што на ўсіх ахвотных не хапіла вуд.

Ветліва сустракала гасцей тэматычная пляцоўка «Хатка бабкі Агапкі», дзе можна было пакаштаваць стравы знакамітай адэльскай кухні, якія ўнесены ў спіс нематэрыяльнай спадчыны. Госці маглі паўдзельнічаць ва ўнікальным абрадзе «Выпканне хлеба» і ў майстар-класе побытавых танцаў. Асілкаў запрацілі на цукровыя гульні, якія арганізавалі Скідзельскі цукровы камбінат. Каб перамаг-

чы, трэба хутчэй за іншых пранесці шэсць мяхоў цукру. Няма ахвотнікаў сабраў і конкурс лесарубаў, праўда, сярод прафесійных работнікаў гэтай галіны. Затое ўсе прысутныя маглі ўбачыць сучасную лясную тэхніку.

Тыя, хто прагаладаўся, сілкаваліся салдацкай кашай. Гасціна сустракалі ўсіх прысутных на падворках раёнаў. Тут здзіўлялі народнай кухняй, танцамі, песнямі, прыгожымі ўборамі. Кожны падворак вабіў чымсьці асаблівым. Напрыклад, на карэліцкай пляцоўцы вучылі плесці лянныя вяржыкі старажытным спосабам. На падворку Воранаўскага раёна частавалі мёдам, а на зэльвенскім — стварылі атмасферу знакамітага «Ганненскага кірмашу» і нават запраглі каня. Кожны падворак перадаў па-свойму сельскі каларыт. І ўсюды галоўным аtryбутам быў свежаспечаны дажыначны каравай.

Дзейнічала больш за 30 святонных лакаўці, як традыцыйных, так і прадстаўляючых упершыню. Многія паспрабавалі свае здольнасці ў бойлінгу, у лабірынце стагоў сена. У сельскай эстафеце спаборнічала моладзь БРСМ. Яны гулялі ў аграрны баскетбол, яблычны дартс, перакохвалі на хуткасці цюкі. Нават цягнулі «рэпку». Усе пераможцы атрымалі дыпламы і прызы.

Эстафету «Дажынак» Скідзель перадаў Берастаўскаму раёну.
Маргарыта УШКЕВІЧ.

ДЛЯ НАШЧАДКАЎ ПЕРАМОЖЦАЎ

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар.)

У Брэсце прайшлі маштабныя святкаванні, прысвечаныя паўвекавому юбілею мемарыяла і 65-годдзю Музея абароны крэпасці. У цягдзлі ў гэты дзень прайшло некалькі мерапрыемстваў. Яе наведваў прэм'ер-міністр краіны Раман Галоўчанка. Ён ушанаваў падзвіг абаронцаў хвілінай маўчання, усклаў кветкі да Вечнага агню. А яшчэ прэм'ер наведваў маладзёжны патрыятычны цэнтр, які створаны на тэрыторыі Кобрынскага ўмацавання ў памяшканні штаба 125-га стралковага палка. У двухпавярховым будынку размешчаны вучэбныя і метадычныя кабінеты, спальныя памяшканні. Структура цэнтру ўключае ў сябе дзейнасць аб'яднанняў па інтарсках. Рэалізуюцца тры асноўныя кірункі: ваенна-патрыятычны, спартыўна-тэхнічны і турысцка-краязнаўчы.

Цяпер вядзецца работа па пераўтварэнні цэнтру з абласнога ў рэспубліканскі аб'ект з тым, каб сюды маглі ехаць дзеці з усіх рэгіёнаў краіны.

Прэм'ер-міністр краіны адзначыў важнасць работы, падкрэсліў таксама, што мемарыял будзе мець вялікае значэнне для многіх пакаленняў беларусаў: «Цяжка адшукаць у нашай краіне роўны да значнасці помнік, дзе сканцэнтравана столькі мужнасці і гераізму, любові да Радзімы. У кожным узросце адкрываеш у крэпасці нешта новае для сябе. З гадамі лепш разумееш, што зрабілі яе абаронцы дзеля агульнай Перамогі. Упэўнены, што мемарыял будзе жыць у яках».

Калектыву комплексу ў пачатку года стаў лаўрэатам спецыяльнай прэміі Прэзідэнта Беларусі дзеячам культуры і мастацтва за значны ўклад у захаванне гістарычнай праўды аб Вялікай Айчыннай вайне, рэалізацыю праекта Саюзнай дзяржавы па рэстаўрацыі і музейфікацыі збудаванню Брэсцкай крэпасці. А цяпер вось мемарыяльны комплекс удастоены ордэна Францыска Скарыны.

Высокую ўзнагароду калектыву ўручыў Раман Галоўчанка на ўрачыстым сходзе ў Брэсцкім акадэмічным тэатры драмы.

Прэм'ер-міністр цёпла павіншаваў супрацоўнікаў установы, адзначыў іх каласальную працу ў справе увекавечвання падзвігу абаронцаў:

— Калі знешнія сілы спрабуюць перапісаць гісторыю і перагледзець урокі

Вялікай Айчыннай вайны, а таксама ўнесці разлад у наша грамадства, асабліва ўзрастае роля музейных работнікаў, — сказаў кіраўнік урада. — Гэтыя людзі даносяць праўду да грамадства, тым самым выхоўваюць патрыятызм, любоў да Радзімы. Гэта трэба рабіць дзеля нашай агульнай будучыні, дзеля тых, хто загінуў за ідэалы свабоды і незалежнасці, дзеля таго, каб падобнае больш не паўтаралася.

Прэм'ер-міністр пажадаў супрацоўнікам плёну ў рабоце. Паводле яго слоў, трэба скарыстаць той факт, што зараз адкрываюцца новыя крыніцы інфармацыі, становяцца даступнымі ў віртуальнай прасторы архіўныя звесткі, таму даследчыцкую работу неабходна працягваць. Раман Галоўчанка зачытаў прывітальны адрас ад Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь Аляксандра Лукашэнкі калектыву крэпасці.

Прывітальны адрас калектыву «Брэсцкай крэпасці-героя» ад імя Прэзідэнта Расійскай Федэрацыі Уладзіміра Пуціна зачытаў **генеральны консул Расіі ў Брэсце Ігар КАНЯКІН**.

Заслужаныя ўзнагароды супрацоўнікам крэпасці ўручыў таксама **міністр культуры Анатоль МАРКЕВІЧ**. Ён падзякаваў супрацоўнікам за прафесіяналізм, адданасць справе, адзначыў, што за паўстагоддзя крэпасць наведвалі 25 мільёнаў чалавек са 140 краін свету: «Дзякуючы розным пакаленням экскурсаводаў, супрацоўнікаў людзі

ва ўсім свеце ведаюць пра гераізм удзельнікаў крэпасці, ведаюць праўду аб вайне».

У гэты ж дзень адзначалі не толькі 50-годдзе мемарыяльнага комплексу, але і 65-годдзе Музея абароны. Гэтым падзеям быў прысвечаны круглы стол, на які сабраліся навукоўцы, прадстаўнікі грамадскіх арганізацый, шматлікія госці. На мерапрыемстве пабыў і Канстанцін Смірноў, сын Сяргея Смірнова, пісьменніка, які адкрыў для свету падзвіг абаронцаў крэпасці. Канстанцін Сяргеевіч сказаў, што Брэсцкая крэпасць прысутнічае ў яго жыцці фактычна з моманту нараджэння. Абаронцы крэпасці бывалі ў іх дома, начавалі, прыходзілі да бацькі з радасцямі і бедамі, былі фактычна сваякамі. Канстанцін Смірноў дадаў, што перыядычна наведвае Брэст, ходзіць не толькі ў крэпасць, але і на вуліцу, якая носіць імя бацькі. Паводле яго слоў, наведванне крэпасці для яго заўсёды становіцца асабліва хвалючым момантам: «І ў нашай, і ў вашай краіне сёння шмат гавораць пра патрыятызм. Можна нічога не гаварыць — проста ісці сюды і глядзець, і ўсё стане ясна».

Музей абароны быў адкрыты ў тым ліку дзякуючы і Сяргею Смірнову ў 1965 годзе. Менавіта з яго экспазіцыі пачынае знаёмства з мемарыялам большасць наведвальнікаў.

Святлана ЯСКЕВІЧ.
Фота Валерыя КАРАЛЯ.

ЁСЦЬ МАГЧЫМАСЦІ З ДЗЯЦІНСТВА!

У калыцы гарадоў беларускіх прайшоў рэспубліканскі культурна-адукацыйны праект «Скарынаўскія дні ў Полацку — 2021» і Нацыянальны дзіцячы форум «Беларусь — краіна магчымасцяў». Яны былі прысвечаны тэме народнага адзінства. У яго некалькі гадоў таму праект пачалі рэалізоўваць на раённым узроўні і цяпер ужо — на рэспубліканскім.

Арганізатары — Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь, Нацыянальны цэнтр мастацкай творчасці дзяцей і моладзі, упраўленне па адукацыі Полацкага раёнавыканкама. У горад на берагах Заходняй Дзвіны зліцеліся вучні, актывісты маладзёжных парламентаў, лідары Беларускай рэспубліканскай піянерскай арганізацыі і педагогі. Усяго ўдзельнікамі маштабных мерапрыемстваў сталі каля 250 чалавек з усіх абласцей Беларусі, дыстанцыйна — прадстаўнікі Себежскага раёна Расіі, які мяжуе з Прыдзвінскім краем. Месцам правядзення форуму «Беларусь — краіна магчымасцяў» стала сярэдняя школа № 18 імя Ефрасінні Полацкай.

У рамках праекта на завочным этапе правялі конкурс каспелю «Бяздоннае багачча» (касплей — пераагрананне ў касцюм абранага персанажа з наступнай імітацый характэрных для яго паводзін і гаворкі), паэтычны — «Адзіны духам», фота — «Макрапагляд».

Багатым на акцыі быў час, праведзены ўдзельнікамі і ганаровымі гасцямі ў самым старажытным беларускім горадзе. У прыватнасці, у гімназіі № 1 імя Францыска Скарыны правялі Скарынаўскую алімпіяду сярод вучняў 9—11 класаў. Былі выпрабаваны на веды ў галіне гісторыі. Вельмі цікавымі сталі творчыя конкурсы. У прыватнасці, за перамогу змагаліся аўтары і выканаўцы экспромтаў на беларускай і рускай мовах, чытальнікі вершаў і прозы, прысвечаныя беларускаму першадрукару.

Аўтсайдары сярод канкурсантаў не мелася, таму членам журы было вельмі складана аб'явіць пераможцаў — усе ўдзельнікі прадэманстравалі высокі ўзровень падрыхтоўкі і таленты.

Насычанай стала дыялогавая пляцоўка «Моладзь. Ініцыятыва. Будучыня», у якой бралі ўдзел прадстаўнікі маладзёжных парламентаў і члены дзіцячай палаты цэнтральнага савета грамадскага аб'яднання «Беларуская рэспубліканская піянерская арганізацыя».

Шмат карыснага пачулі слухачы «курсаў парламентарызму» для юных грамадзян... На пляцоўцы «Дзейнічаем» маладзёжны пасол Мэт устойлівага развіцця (пераможца адпаведнага конкурсу, адным з арганізатараў якіх было Міністэрства адукацыі) Яраслаў Аляксееў абмеркаваў з удзельнікамі мерапрыемства актуальныя і важныя аспекты дзейнасці рэгіянальных маладзёжных парламентаў.

Надоўга запомніцца вечарына сяброўства «Беларусь — гэта мы». Гасцям прапанавалі квэст-спарборніцтва, цімблінг (выпрабаваны ў яравочным «гарадку»), вельмі ахвотна бралі ўдзел у дэс-батле.

17 верасня на цэнтральнай плошчы Полацка — Свободы адбылася акцыя «Салют, піянерыя!», прымеркаваная да Дня народнага адзінства і чарговай гадавіны самай масавай у краіне дзіцячай арганізацыі — піянерскай (пра самастойную дзейнасць піянерскай арганізацыі Беларусі заявіла 13 верасня 1990 года на X З'ездзе піянераў Рэспублікі Беларусь, калі былі прынятыя статут, дзіві і законы арганізацыі).

Адбыліся святочныя канцэрты, цырымонія прыняцця ў шэрагі піянерыі, узнагароджанне пераможцаў рэспубліканскіх конкурсаў. Удзельнікі мерапрыемства ўсклаі янкі і кветкі на мемарыяле памяці вызваліцеляў Полацка. Адной з удзельніц акцыі стала дэпутат Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, член Пастаяннай камісіі па ахове здароўя, фізічнай культуры, сямейнай і маладзёжнай палітыцы Святлана Адзіцова.

Безумоўна, гаспадары не забылі паказаць адзін з самых прыгожых еўрапейскіх гарадоў. Восенню Полацк — быццам бы цудоўны лісіц на дрэве планеты. Залатыя купалы храмаў, сонежка, лісце пад нагамі — гэтыя моманты жыцця будучы ў памяці удзельнікаў мерапрыемстваў.

Арганізатары яшчэ раз даказалі, што ў нашай краіне працягваюцца скарынаўскія традыцыі. Беларусь — краіна, дзе з павагай адносяцца да мовы, культуры, гісторыі. А ў дзяцей і моладзі ёсць шмат шанцаў раскрыць і рэалізаваць таленты, зрабіць добрае кар'еру, рэалізаваць мары.

Аляксандр ПУКШАНСКІ, г. Полацк.
Фота дадзена арганізатарамі.

Культпаход

ПАМЯЦІ МАЙСТРА

У Магілёўскім музеі этнаграфіі адкрылася выстаўка, прысвечаная класіку савецкага фотамастацтва Паўлу Цішкоўскаму

Яна падрыхтаваная ўдзельнікамі магілёўскага народнага фотаклуба «Вясёлка». У экспазіцыі 44 работы 18 аўтараў. Усе іх яднаюць дрэвы, яны тут самых розных відаў і форм. Гэта цэлы Сусвет, які зусім па-іншаму ўспрымаецца праз фотааб'екты.

— Калі мы ўбачылі фота нашага калегі Аляксандра Рожына з дрэвамі, якія абдымаюцца, мы адразу ж ўспомнілі работу Паўла Цішкоўскага «Абдымкі», — расказвае член фотаклуба, вядомы магілёўскі фотамайстар Ірына Савосіна. — Цішкоўскі, лічы, класік у фотамастацтве з вельмі тонкім густам і ўспрыманнем навакольнага свету. Мы вырасцілі пашукаць у сваіх архівах здымкі дрэў і прысвясціць гэтаму аўтару выстаўку.

Павел Цішкоўскі родам з вёскі Калесішча Магілёўскага раёна. У дзяцінстве быў зачараваны карцінамі Шышкіна, Левітана, Саўрасава, Куінджы. У 60-я гады мінулага стагоддзя захапіўся фатаграфіяй, стаў ля вытокаў стварэння клуба «Вясёлка». З сярэдзіны сямідзясятых ён удзельнік шматлікіх выставак, у тым ліку ў ГДР, Балгарыі, Югаславіі. У 1983 годзе Цішкоўскі атрымаў залаты медаль PSA ў Ганконгу з прысваеннем ганаровага міжнароднага звання «Зорны клас», а праз два гады стаў уладальнікам яшчэ аднаго такога ж медаля ў ЗША. У 1988-м быў ушанава-

ны ганаровым званнем АFIAP. У альбоме «Фатаграфыя з СССР», які быў выдадзены ў ГДР, яго прозвішча значыцца сярод сямі найлепшых фатаграфіаў Савецкага Саюза. Фотамайстра не стала ў 1989 годзе.

Паглядзець фотавыстаўку можна будзе да 25 кастрычніка.

Нэлі ЗІГУЛЯ.

Кантакт

«МЫ ЗНОЎ ПРЫЕДЗЕМ ПА ПЕРАМОГУ!»

Напярэдадні Сусветнага дня пошты, які адзначаецца 9 кастрычніка, РУП «Белпошта» на базе аддзялення «Дружба» правяло традыцыйны XXIV Рэспубліканскі конкурс прафесійнага майстэрства начальнікаў, спецыялістаў па паштовай дзейнасці і апэратараў аб'ектаў паштовай сувязі.

Дадзенае мерапрыемства праводзіцца з мэтай павышэння прафесійнай кампетэнцыі і майстэрства работнікаў аб'ектаў паштовай сувязі, стымулявання іх творчай і дзелавой актыўнасці, павышэння статусу работнікаў паштовай сувязі, удасканалення форм і метадаў арганізацыі працы аб'ектаў паштовай сувязі, павышэння ўзроўню якасці і канкурэнтаздольнасці паслуг, а таксама ўмацавання карпаратыўнага духу работнікаў прадпрыемства.

Нагадаем, што першы падобны конкурс прафесійнага майстэрства паштовых работнікаў быў праведзены ў 1997 годзе сярод апэратараў сувязі і пашталёнаў па дастаўцы друку і кареспандэнцыі. Штогод прадпрыемства працягвае гэтую выдатную традыцыю, і ўжо больш за два дзесяці гадоў рэспубліканскі конкурс выяўляе найлепшых прадстаўнікоў прафесіі. Для многіх удзел у конкурсе з'яўляецца пачаткам адкрыцця ўласнага патэнцыялу ў прафесійнай дзейнасці. Гэта добрая магчымасць убачыць самых яркіх прадстаўнікоў такіх прафесій, як пашталёўнік, апэратар сувязі, спецыяліст па рабоце з карпаратыўнымі кліентамі.

За мінулыя гады ў конкурсах прафесійнага майстэрства прынялі ўдзел каля 1000 работнікаў РУП «Белпошта» розных спецыяльнасцяў. Сёлетні конкурс праводзіцца на Сусветнага дня пошты і Году народнага адзінства ў Рэспубліцы Беларусь.

Конкурсныя спаборніцтвы праводзяцца сярод спецыялістаў, якія выйгралі конкурс прафесійнага майстэрства ў абласных філіялах і вытворчасці «Мінская пошта», для таго каб пацвердзіць веды і навыкі ў практычных і тэарэтычных выпрабаваннях і, вядома, стаць пераможцамі на рэспубліканскім узроўні.

У гэтым годзе за званне найлепшых работнікаў змагаліся 42 удзельнікі. Сярод іх — начальнікі аб'ектаў паштовай сувязі, спецыялісты па паштовай дзейнасці і апэратары сувязі аб'ектаў паштовай сувязі.

Дарэчы, самую маладому ўдзельніку конкурсу споўнілася 24 гады — гэта Георгій Лагута, апэратар сувязі Бабруйскага рэгіянальнага вузла паштовай сувязі Магілёўскага аб'яднанага цэха паштовай сувязі, а самы вопытны ўдзельнік — Ганна Куцько, начальнік АПС № 15 Віцебска.

Запаветная мара для кожнага абласнога філіяла — прывесці кубак пераможцы ў свой рэгіён. Так, у 2018 і 2019-м гадах перамогу ў конкурсе двойчы атрымлівала каманда Мінскага філіяла.

У першы дзень конкурсу ўдзельнікі разам са сваімі камандамі прадстаўлялі на суд журы хатняе заданне па дзюво намінацыях, прадстаўленне каманды на тэму: «Белпошта — гэта мы. У адзінстве — сіла», а таксама дэманстравалі рэкламны відэаролік пра паслугі паштовай сувязі. У другі дзень правядзення конкурсу ад удзельнікаў патрабавалася пацвердзіць веды і навыкі ў практычных і тэарэтычных іспытах.

Днямі падвядлі вынікі конкурсу і адбылося ўрачыстае ўзнагароджанне пераможцаў. Усім удзельнікам уручаны памятныя сувеніры, а пераможцам — дыпломы, прызны і кветкі.

На цырымоніі закрыцця конкурсу генеральны дырэктар РУП «Белпошта» Святлана ЮРКЕВІЧ звярнулася

Удзельніцы конкурсу разам з кіраўніцтвам РУП «Белпошта» і прафсаюзнай арганізацыі пасля ўрачыстай цырымоніі ўзнагароджання.

да фіналістаў з пажаданнямі моцнага здароўя і далейшых прафесійных поспехаў, адзначыўшы неацэнны ўклад кожнага работніка ў развіццё прадпрыемства, высокі прафесіяналізм і творчы падыход кожнага з канкурсантаў.

Старшыня журы — **намеснік генеральнага дырэктара па эксплуатацыйнай дзейнасці Алена ДРАЗДОВІЧ** — абвясціла вынікі конкурсу, прысвечанага Сусветнаму дню пошты і Году народнага адзінства ў Рэспубліцы Беларусь. Узнагароджвалі пераможцаў, уручалі дыпломы, памятныя сувеніры, прызны і кветкі генеральны дырэктар РУП «Белпошта» Святлана Юркевіч разам са старшынёй першаснай прафсаюзнай арганізацыі прадпрыемства Анжэлікай Дробавай.

На вышэйшым прыступку п'едэстала паднялася каманда — пераможца Брэсцкага абласнога філіяла, якая набрала найбольшую колькасць балаў. Другое месца заняла каманда Мінскага філіяла. Трэцяе месца ў каманды Віцебскага філіяла.

— Да першага месца прадстаўнікі нашага філіяла паступова ішлі некалькі гадоў, — расказала **намеснік дырэктара Брэсцкага абласнога філіяла РУП «Белпошта» Ірына КАНДРАЦЮК**. — Напрыклад, у мінулым годзе наша каманда заняла другое месца, было ў нашым актыве і трэцяе месца. Але аб тым, каб стаць пераможцамі, мы марылі дзевяць гадоў, паколькі склад у каманды заўсёды быў вельмі моцны. Ну, а сёлета, я лічу, нам усё ж такі пашанцавала, і мы сталі лідарамі.

Хачу адзначыць, што перамагчы ў дадзеным конкурсе даволі складана. З усіх рэгіёнаў краіны сюды прыязджаюць прафесіяналы высокага класа — сапраўдныя майстры сваёй справы. Але ў гэтым годзе, на маю думку, склад каманды Брэсцкага філіяла сапраўды падабраўся выдатны. Падрэктоўка да конкурсу была вельмі сур'ёзная. Самае галоўнае, што нашым удзельніцам атрымалася пераадолець хваляванне, справіцца з эмоцыямі, а ў выніку — доўгачаканае першае месца. Дадам, што большасць каманды — гэта спецыялісты аддзела эксплуатацыі філіяла, і калектыв у камандзе склаўся вельмі дружны. Усе нашы ўдзельніцы — сапраўдныя байцы, якія ўпэўнены ішлі да перамогі. Дарэчы, удзел у падобным конкурсе — добрая магчымасць зрабіць крок па кар'ернай лесвіцы. Напрыклад, адна з нашых удзельніц раней прыязджала на конкурс у якасці простага апэратара, а сёлета яна — начальнік аддзялення паштовай сувязі. І гэта — не адзінаквы прыклад. Разуменне, што перамагчы — гэта адно, а ўтрымаць лідарства значна цяжэй. Але ў наступным годзе мы зноў прыедзем на конкурс на перамогу!

— Мне прыемна адзначаць па выніках апошніх даных конкурсу, што прафесійнае майстэрства нашых работнікаў расце год ад году, — падкрэсліла Святлана Юркевіч. — Прыемна здзівілі супрацоўнікі Брэсцкага абласнога філіяла, якія доўгі час не перамагалі, а сёлета занялі запаветнае першае месца. Відаць, што яны ўзмоцнена рыхтаваліся, пастаянна павышалі ўзровень прафесійнага майстэрства і ў выніку сталі лідарамі спаборніцтва. Гэтая каманда вартая такога высокага месца.

Па словах Святланы Віктараўны, сённяшнія апэратары з гонарам называюцца спецыялістамі паштовай сувязі. І гэта зусім не дзіўна — той вялікі пералік паслуг, якія яны аказваюць, патрабуе шырокіх ведаў, а яшчэ — умення мець зносіны з людзьмі, што патрабуецца ад кожнага работніка пошты. А гэта задача не з лёгкіх.

— На працягу конкурсу нашы работнікі не проста дэманстравалі свой высокі прафесіяналізм, а правялі сапраўдную крэатыўнасць, — адзначыла генеральны дырэктар. — Яны паказалі, што могуць спяваць, танчыць, здымаць цікавыя відэаролікі і нават разыгрываць вясёлыя сцэны. І, галоўнае, усе яны ўдзельнічалі ў конкурсе з радасцю, з добрым настроем. А гэта вельмі дапамагае згуртаваць калектыв.

Святлана Юркевіч лічыць, што падобныя конкурсы як нельга лепш дапамагаюць росту прафесіяналізму супрацоўнікаў. Дзе яшчэ можна даведацца аб цікавых асаблівасцях работы, абмяняцца вопытам з калегамі, вызначыць нестандартныя шляхі вырашэння праблем? Касячак кожнай каманды — гэта спляў вопыту і маладосці, што таксама спрыяе павышэнню ўзроўню прафесійных ведаў. Сёння на пошце аказваецца шмат тэхналагічных паслуг, а гэта патрабуе ад людзей новага мыслення, шырокіх ведаў. І тое, што калектывы паштовых аддзяленняў штогод папаўняюцца новымі маладымі супрацоўнікамі, безумоўна, радуе. Напрыклад, у сталіцы амаля 80% работнікаў — моладзь.

— Мне хочацца шчыра падзякаваць усім нашым работнікам, — дадала генеральны дырэктар. — Работа наша вельмі няпроста і нават цяжкая. Працаваць даводзіцца і на выхадных, і ў святы. І разам з гэтым ніхто з іх не падае духам, усё выконваюць свае абавязкі адказна, добраахвотна, якасна. Незалежна ад месца работы — ці гэта вясковае аддзяленне, РВПС альбо абласны філіял. Дзякуй усім вам за гэта!

«Звязда» далучаецца да віншаванняў, няхай нашым заўсёдным памочнікам шчасціць — і на працы, і дома.

Сяргей РУЧАНАЎ,
фота аўтара.

Беларускія фільмы на Ташкенцкім кінафестывалі

28 верасня ў сталіцы Узбекістана, Ташкенце, распачне сваю работу XIII Ташкенцкі міжнародны фестываль з па-ўсходняй прыгожай назвай — «Жамчужына Шаўковага шляху». Мерапрыемства, статус якога пазначаны як «Фестываль фестываляў», мае стаць значнай падзеяй у сусветнай кінаіндустрыі. Мяркуюцца, што на ім зборуцца ўдзельнікі з больш чым сарака краін. На пляцоўках па ўсёй краіне на працягу некалькіх дзён будуць дэманстраваны найлепшыя фільмы еўрапейскіх і азіяцкіх кінематграфістаў.

Удзел у фестывалі будзе прымаць і беларуская дэлегацыя на чале з дырэктарам Нацыянальнай студыі «Беларусьфільм» Уладзімірам Карачэўскім. Паводле яго слоў, беларускае кіно на фестывалі будзе прадстаўлена рознымі жанрамі. «Гледачы убачаць ваенную драму Дзмітрыя Астрахана «Лёс дыверсанта», фільм «Авантуры Пранціша Вырвіча», які мы называем «беларускія «Гардэмарыны», «Правілы геймера» — сучаснае сямейнае прыгодніцкае кіно, фільм Мітрыя Сямёнава-Алейнікава «Франка» з альманаха «Вайна. Застацца чалавекам» — развагу аб антыгуманнасці любой вайны, — расповеў кіраўнік Нацыянальнай кінастудыі. — На конкурс дакументальнага кіно наша праслаўленая Галіна Адамовіч прывязе работу «Вяда». Акрамя таго, у насычанай праграме фестывалю запланаваны майстар-класы, прэзентацыі, круглыя сталы, у якіх мы таксама мяркуем прымаць удзел».

Падчас Дня беларускага кіно ў рамках фестывалю нашы фільмы убачаць не толькі на кінапляцоўках Ташкента, але і Самарканды, і Сардары. Дакументальнае кіно будзе дэманстравана ў Хіве. Надзвычай цікавым аб'ектам будзе конкурс маладых кінамайстроў «Кіно за пяць дзён». Яго ўдзельнікі за пяць дзён да пачатку фестывалю накіраваліся ў розныя куткі Узбекістана, каб за гэты час зняць фільм, прысвечаны тэме Вялікага шаўковага шляху. Найлепшыя работы будуць прадэманстраваны падчас фестывалю. У гэтым даволі экстрэмальным конкурсе беларусы таксама ўдзельнічаюць — нашу краіну прадстаўляе Мітрый Сямёнаў-Алейнікаў.

Мяркуюцца, што падчас фестывалю адкрыецца філіял Усерасійскага дзяржаўнага інстытута кінематграфіі ў Ташкенце. Для наладжвання міжнародных адукацыйных сувязяў туды едзе докан факультэта экранных мастацтваў Беларускай акадэміі мастацтваў Павел Іваноў. Увогуле, наладжванне сувязяў — адна з асноўных мэт пазедкі нашай дэлегацыі. Уладзімір Карачэўскі заўважыў, што спадзяецца пазнаёміцца з патэнцыйнымі ўдзельнікамі Мінскага міжнароднага фестывалю «Лістапад» — з гэтага года нацыянальная кінастудыя з'яўляецца галоўным падрацымкам па арганізацыі мерапрыемства. У планах таксама — падпісанне дамоўленасцяў з узбекімі калегамі, што прывядзе на «Беларусьфільм» цікавыя творчыя праекты.

Аб усім гэтым падрабязней — у нашых навінах з першых вуснаў: «Звязда» таксама будзе на фестывалі.

Алена ЛЯЎКОВІЧ.

КАРАТКЕВІЧ НА КІТАЙСКОЙ У МАСКОўСКОЙ БІБЛІЯТЭЦЫ

Усерасійская дзяржаўная бібліятэка замежнай літаратуры імя М. І. Рудаміно (Масква, вул. Ніколяямская, д. 1) у межах 34-га Маскоўскага міжнароднага кніжнага кірмашу прыняла дэлегацыю Рэспублікі Беларусь.

На сустрэчы з кіраўніцтвам слаўтай асветніцкай установы, заснаванай у 1922 годзе, ішла размова пра наладжванне стасункаў з пісьменнікамі і кнігавыдаўцамі Беларусі. У бібліятэцы праводзіцца мноства мерапрыемстваў, падчас якіх прэзентуюцца навінкі кнігавыдання. Сюды з вялікай ахвотай ідуць паслы розных краін, якія працуюць у Маскве, даследчыкі, якія вывучаюць літаратуры розных краін.

У бібліятэцы працуе Цэнтр славянскіх культур, дзе ёсць і збор беларускіх кніг. А ў час гэтай сустрэчы госці з Мінска падарылі некалькі асобнікаў кітайскага выпуску часопіса «Беларусь» з публікацыяй урыўка з аповесці Уладзіміра Караткевіча «Дзікае палыянне караля Стаха» ў перакладзе на кітайскую мову. Перакладчык — Сунь Фаньці. Гаспадары зазначылі, што бібліятэка імя М. І. Рудаміно праз усю сваю гісторыю якая і спрыяе паяднанню культур, літаратур, розных моў і народаў.

— Спадзяюся, што гэта не апошняя сяброўская сустрэча беларусаў і расіянаў у сценах слаўтай бібліятэкі, — зазначыў старшыня ФНКА «Беларусы Расіі» Сяргей Кандыбовіч, які таксама прыняў удзел у імпрэзе. — У нас ёсць усе падставы зрабіць болей шырокімі стасункі паміж кніжнікамі Беларусі і Расіі.

Раман СЭРВАЧ.

ЛІЧБАВАЕ ЎЗАЕМАДЗЕЙННЕ НА ЎСІХ УЗРОЙНЯХ

Празрыстасць праз лічбы

Да канца года рэгіянальныя мерапрыемствы, разлічаныя на ўдзел прадстаўнікоў дзяржорганаў і арганізацый, малага і сярэдняга бізнесу і банкаўскай сферы, пройдучы ва ўсіх абласных цэнтрах краіны. Першае ўжо стартвала ў Гомелі.

Лічбавізацыя і камунікацыйна-інфармацыйныя тэхналогіі ў Гомельскай вобласці прысутнічаюць практычна ў кожнай сферы: ад эканомікі да сацыяльнай галіны. Гамальнае, напрыклад, першымі ў Беларусі адкрылі дзіцячы тэхнапарк на базе дарослага.

— *Сёння мы актыўна ўдзельнічаем у лічбавым і электронным уладзе. Электронны білетэнь і электронны дзённік ужо сталі звыклай справай для вобласці. Мы распрацоўваем шматлікія праекты з «Гомсельшамам», у прыватнасці па ўкараненні дачыткаў дыстанцыйнай перадачы даных на камбайны вытворчасці гэтай арганізацыі. Выходзім на дыстанцыйнае кіраванне электроннымі прыладамі з мясцовай ЖКГ. Разам з Нацыянальным цэнтрам электронных паслуг працуем над удасканаленнем другой чаргі сэрвісу «адно акно». Сур'ёзна ставімся да рэалізацыі задач «разумны дом» і «разумны горад», — падкрэсліла **Алена КЛІЧКОўСКАЯ**, кіраўніца спраў Гомельскага аблвыканкома.*

Форум створаны для абмеркавання стану і развіцця электроннай будучыні Беларусі і скіраваны на пераход уземадзяння на ўсіх узроўнях у лічбавую плоскасць, абазначыў **Аляксей ЦЫМБАЛАЎ**, дырэктар Нацыянальнага цэнтра абмену трафікам:

— *Гэта, прынамсі, павышэнне ўзроўню ўзаемадзяння дзяржавы і грамадства, якое заснавана на выкарыстанні сучасных тэлекамунікацыйных і інфармацыйных тэхналогій. Павышэнне эфектыўнасці дзяржаўнага кіравання і змяншэнне выдаткаў сацыяльных камунікацый для кожнага члена грамадства з выкарыстаннем высокіх тэхналогій. Аптымізацыя ўзаемадзяння грамадзян, бізнесу, чыноўнікаў з мэтай дасягнення больш высокага ўзроўню адкрытасці, празрыстасці і хуткасці стасункаў.*

Смарт-платформа і дзяржаўнае воблака

Акрамя таго, форум — гэта яшчэ і вельмі важная дыялогавае пляцоўка, якая дазваляе стваральнікам воблачных тэхналогій стаць бліжэй да спажыўца, абмеркаваць пы-

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Фота: БелТА

танні лічбавай трансфармацыі і даведацца, што патрэбна людзям. Такая зваротная сувязь ад бізнесу, грамадзян і арганізацый дазваляе адпавядаць патрабаванням часу пры стварэнні новых прадуктаў, падкрэсліў **Алег СЯДЗЕЛЬ-НИК**, генеральны дырэктар Беларускай воблачных тэхналогій.

Сярод ужо рэалізаваных праектаў кампаніі — адзіная рэспубліканская сетка перадачы даных, сетка сувязі чацвёртага пакалення, дзяржаўнае рэспубліканскае воблака для размяшчэння дзяржаўных інфармацыйных сістэм. Больш за 700 арганізацый, дарэчы, ужо размясцілі свае рэсурсы на воблаку. З боку іншых дзяржарганізацый ідзе ацэнка магчымасці пераносу суды сваіх сістэм.

— *Маючы падобную інфраструктуру, мы проста абавязаны развіваць і прапагандаваць новыя рашэнні, — падкрэсліў Алег Сядзельнік. — Адно з іх — смарт-платформа, з дапамогай якой плануем везці ў адзінае цэлае разумныя тэхналогіі, каб сферы ЖКГ, машынабудавання, транспарту, медыцыны маглі выкарыстоўваць сістэмы штучнага інтэлекту. Плануем дапамагчы прадпрыемствам, якія займаюцца развіццём муніцыпальнага транспарту, каб і яны ў межах палігонаў, на якіх сертыфікуюцца машыны і тэсціруюцца тэхналогіі, маглі выкарыстоўваць усе тэхналогіі сувязі, каб заставацца канкурэнтаздольнымі.*

Актуальнасць і значнасць адукацыйных праграм у сферы інфармацыйнай бяспекі ўзрастае з развіццём лічбавых і тэлекамунікацыйных тэхналогій. Інфармацыя — адзін з найважнейшых і найкаштоўнейшых актываў любога прадпрыемства, таму паўстае пытанне аб яе належнай ахове, заўважыў дырэктар Нацыянальнага цэнтра абмену трафікам:

— *Развіццё інтэрнэту і спадарожных тэхналогій стварае мноства магчымасцяў для кіберзлачынцаў, таму мэта нашых курсаў — падрыхтаваць спецыялістаў у сферы ІТ для аперацый у кібер-прасторы ў самых розных сферах. Курсы актуальныя для супрацоўнікаў і дзяржсектара, і бізнесу. Да канца года на базе створанага адукацыйнага цэнтра мы плануем навучыць больш за тысячы абанентаў.*

Права быць забытым

Лічбавізацыя — агульнасвятны трэнд. Лічбавая трансфармацыя, укараненне электроннага ўраду, трансгранічнага абмену інфармацыяй немагчымы без прытрымлівання заканадаўства аб персанальных даных, перакананы **Мікалай САВАНОВІЧ**, начальнік аддзела канстытуцыйнага права Нацыянальнага цэнтра заканадаўства і прававых даследаванняў:

— *Сёння агульнапрынятым тэзісам з'яўляецца сцвярджэнне, што персанальныя даныя ва ўмовах інфарматызацыі, лічбавізацыі ўсіх бакоў дзяржаўнага і грамадскага жыцця становяцца «новай нафтай». Яны з'яўляюцца зместам інфармацыйных рэсурсаў і сістэм. Вельмі важна, каб распрацоўшчыкі новых элементаў электроннага ўрада, новых інфармацыйных сістэм, якія ўкараняюцца як у дзяржаўным кіраванні, так і ў прыватнай сферы, прытрымліваліся патрабаванняў заканадаўства аб персанальных даных. Гэта дазволіць у будучыні пазбегнуць розных неўзгодненасцяў пры рэалізацыі падобных маштабных інфраструктурных праектаў з заканадаўствам.*

15 лістапада ўступілі ў сілу Закон аб ахове персанальных даных, прыняты ў маі. Гэта першы вопыт комплекснага рэгулявання азначанага пытання ў нашай краіне. Ён надзеліць грамадзян шэрагам правоў, якіх у іх цяпер няма. У тым ліку так званая права быць забытым, права патрабаваць спынення апрацоўкі персанальных даных (калі няма юрыдычнай падставы на іх апрацоўку) і іх выдалення.

Вельмі важным для эфектыўнага прымянення гэтага закона становіцца стварэнне спецыялізаванага органа, які будзе займацца кантролем і кіраваннем у сферы аховы персанальных даных. Замежны вопыт паказвае, што толькі там, дзе ёсць спецыялізаваныя органы з шырокім колам паўнамоцтваў, падобныя законы ўкараняюцца ў жыццё, а не застаюцца на паперы, падкрэсліў **Мікалай Савановіч**:

— *Увогуле, задача закона — знайсці баланс паміж канстытуцыйным правам чалавека на ахову сваіх даных і магчымасцю арганізацый развіваць інфармацыйныя паслугі і рэсурсы, у тым ліку тых, што збіраюць персанальныя даныя. Для насельніцтва гэты закон створыць дадатковую гарантыю аховы персанальных даных, інфармацыі прыватнага жыцця. Грамадзяне атрымаюць, напрыклад, права бясплатна раз на год патрабаваць ад апэратара звесткі, хто на працягу года меў доступ да яго персанальных даных на пэўным інфармацыйным рэсурсе.*

гі і рэсурсы, у тым ліку тых, што збіраюць персанальныя даныя. Для насельніцтва гэты закон створыць дадатковую гарантыю аховы персанальных даных, інфармацыі прыватнага жыцця. Грамадзяне атрымаюць, напрыклад, права бясплатна раз на год патрабаваць ад апэратара звесткі, хто на працягу года меў доступ да яго персанальных даных на пэўным інфармацыйным рэсурсе.

Электронны ўрад, подпіс і кабінет

Інфраструктура электроннага ўрада ў краіне створана. Цяперашняя задача — яе разгортанне і ўдасканаленне, а таксама нарошчванне сэрвіснага складніка, падкрэсліў **Раман ГРАДУСАЎ**, дырэктар Нацыянальнага цэнтра электронных паслуг:

— *3 1 верасня ў Беларусі пачалося ўкараненне біяметрычных дакументаў, у прыватнасці ўнутранага пашпарта беларуса — ID-карткі. Асноўная яе адметнасць — запісаны на чыпе карткі крыптаграфічны дадатак — электронна-лічбавы подпіс (ЭЛП). Дагэтуль носьбітамі ЭЛП з'яўляліся толькі сім-карткі ці флэш-носьбіты. Колькасць лічбавых подпісаў такім чынам неўзабаве павялічыцца ў разы.*

Дагэтуль на адзіным партале электронных паслуг быў рэалізаваны ўласны кабінет кожнага грамадзяніна. Кабінет актывізуецца пасля першага ўваходу ў яго чалавека, які выкарыстоўвае для гэтага свой ЭЛП.

На партале рэалізавана ўжо больш за 200 электронных сэрвісаў, 61 з якіх — адміністрацыйныя працэдурны. Летасца была аказана крыху больш за 6,5 мільярд электронных паслуг, сёлета — ужо больш за 8 мільярд. Штодня аказваецца каля 35 тысяч электронных паслуг і 200 адміністрацыйных працэдур.

— *На жаль, некаторыя адміністрацыйныя працэдурны немагчыма алічбаваць — чалавеку давядзецца прад'явіць пэўныя дакументы, з якімі ён мусіць прыходзіць фізічна, каб атрымаць працэдур. Аднак большасць іх усё ж магчыма перавесці ў электронны фармат, — адзначыў дырэктар цэнтра. — Паступова колькасць адмінпрацэдур будзе змяншацца, а іх электронная колькасць павялічвацца. Аднак гэта будзе не чыстая алічбоўка, а перагляд усяго комплексу мерапрыемстваў у сферы аказання пэўных працэдур.*

Адна з новых змен — распрацоўка і развіццё так званых суперсэрвісаў, калі чалавеку паслуга будзе аказвацца ў залежнасці ад яго жыццёвай сітуацыі: нараджэнне дзіцяці, рэгістрацыя як бізнес-асобы і іншыя абставіны, якія адсоцоўваюць сама дзяржава.

Ірына СІДАРОК.

ПОПЫТ ПЕРАВЫШАЎ ПРАПАНОВУ

Як прайшла летняя аздараўленчая кампанія ў беларускіх санаторыях і дзіцячых лагерах?

Сёлетнім летам попыт на пуцёўкі ў беларускія санаторыі перавышаў прапанову. З пачатку года ў нашых здраўніцах адпачыла 975 тысяч чалавек, з іх амаль 40 працэнтаў — замежнікі, прычым пераважнаму большасць складалі расіяне. Экспарт паслуг, адпаведна, удалося нарасціць. Гэтыя лічбы сведчаць аб тым, што сітуацыя паляпшаецца ў параўнанні з мінулым годам, калі пандэмія прымусіла працаваць санаторыі ледзь не ў рэжыме выжывання і нават часова закрываць іх. Але варта заўважыць, што і сёлета выпадкі COVID-19 не абмінулі беларускія здраўніцы.

— Запauляльнасць санаторыю ў летнія месяцы дасягнула максімальных значэнняў і склала сёлета 80 працэнтаў, што адпавядае патрабаванням часовых рэкамендацый па прафілактыцы COVID-19, — кажа дырэктар Рэспубліканскага цэнтра па аздараўленні і санаторна-курортным лячэнні насельніцтва **Генадзь БАЛБАТОўСКІ**.

— *Адначасова ў здраўніцах па ўсёй краіне аздараўлялася каля 20 тысяч чалавек, з іх 3-3,5 тысячы — замежнікі. Колькасць выжывальных выпадкаў каранавіруснай інфекцыі сярод адпачывальнікаў і персаналу — некалькі дзясяткаў, што дазваляла не спыняць работу санаторна-курортных устаноў.*

Такім чынам, дзякуючы ўдаламу лету запauляльнасць за студзень — верасень вырасла ў параўнанні з аналагічным перыядам мінулага года на 16 пунктаў і складае 75 працэнтаў. Агульная колькасць тых, хто атрымаў сёлета магчымасць аздаравацца, падрасла амаль на палову і склала 975 тысяч чалавек. Колькасць пуцёвак у вольнай рэалізацыі павялічылася на 39 % і склала 430 тысяч. Экспарт паслуг падрас на 39 працэнтаў, а сума выручаных ад яго сродкаў склала больш за 102 мільёны рублёў (летасца — 73 мільёны).

Сёлета ў нашых санаторыях пабылі прадстаўнікі амаль чатырох дзясяткаў краін, аднак з далёкага замежжа ка зразумелых прычынах былі адзіны.

— *Ва ўмовах закрытых граніц і нявызначанасці, у чырвонай ці зялёнай зоне па COVID-19 знаходзіцца наша краіна, расійскія грамадзяне складалі большасць замежнікаў. Усходнія суседзі, для якіх не было ніякіх перашкод, дазволілі нам захаваць экспартны патэнцыял, — адзначае Генадзь Балбатоўскі.*

Аднак менавіта пандэмія дазволіла здраўніцам максімальна аднавіць матэрыяльна-тэхнічную базу. У 2020 годзе невясокая запauляльнасць дазвала займацца рамонтам і рэканструкцыяй. На гэтыя мэты было выдаткавана 108 мільянаў рублёў (для параўнання: ў 2019-м — 78 мільянаў).

— *Санаторна-курортныя ўстановы зарабілі каля 600 мільянаў, з іх 108, а гэта шостая частка, выдаткавалі на развіццё ўласнай матэрыяльна-тэхнічнай базы, і гэта вельмі добры вынік. Штогод дынаміка тут складае 15—20 працэнтаў, — адзначае суразмоўнік.*

Што датычыцца дзіцячага аздараўлення, то пуцёўкамі ў лагеры сёлета былі забяспечаны ўсе ахвотныя. На летнюю кампанію гэтага года было выдаткавана больш за 46 мільянаў рублёў, што дазволіла адпачыць 345 тысячам школьнікаў. А гэта каля трэці ўсіх юных беларусаў. Для параўнання: у мінулым годзе ў лагерах адпачыла ўсяго 173 тысячы дзяцей.

У краіне працавала 5809 лагераў розных тыпаў. Сярод адпачывальнікаў была вялікая катэгорыя дзяцей-інвалідаў (4800) і дзяцей-сірот (каля 11,5 тысячы). На ўмацаванне матэрыяльна-тэхнічнай базы ўстаноў патрацілі больш за 12,5 мільяна рублёў.

— *Летняя кампанія прайшла без успышак захворванняў. Сярод 345 тысяч дзяцей былі зафіксаваны ўсяго каля 80 завозных выпадкаў COVID-19 у лагерах з дзённым знаходжаннем і 24 — у круглагодзніх. Усе яны абшліся без цяжкага цяжэння і далейшага распаўсюджвання інфекцыі, — падкрэсліў Генадзь Балбатоўскі.*

Усе лагеры працавалі з улікам новых метадычных рэкамендацый па папярэджанні COVID-19. Яны не такіх жорсткіх, як леташнія, якія прадугледжвалі вяхвалы метад работы педагагічных і медыцынскіх работнікаў.

Алена КРАВЕЦ.

Смесны прывет газеты «Звязда», Нацыянальнага алімпійскага камітэта і Міністэрства спорту і турызму Рэспублікі Беларусь

Сярэбраны сюрпрыз Ягора Шчалканава

НЯСПЫННЫ РУХ

Пераадоленне

Асабліваць алімпійскага руху ў тым, што ён ніколі не спыняецца. Увесь час адбываецца нешта новае і цікавае. А на фоне гэтага — чаканне, прадчуванне і падрыхтоўка да наступных, самых лепшых і самых цікавых, Алімпійскіх гульняў.

Параалімпійскія гульні ў Токіа... У басейне «Акватык-цэнтр» пачынаюцца спаборніцтвы на 100 метраў на спіне сярод спартсменаў катэгорыі S9. У паветры, як заўсёды, лунае нервовае напружанне, азарт барацьбы і чаканне вынікаў. Менш чым за дзве хвіліны ўсё заканчваецца. На другой прыступцы п'едэстала з вынікам 1 хвіліна 1,96 секунды — беларус Ягор ШЧАЛКАНАУ. Яго сярэбраны медаль стаў вельмі прыемным сюрпрызам для ўсіх — трэнераў, кіраўніцтва, бальшычыкаў. А што пра гэтае думала сам трыумфатар Ягор Шчалканаў, ён расказаў «Звяздзе».

КАНТРАЛЯВАЦЬ СВАЕ ЭМОЦЫІ

Галоўны трэнер нацыянальнай зборнай па плаванні Генадзь Вішнякоў адзначаў, што маладою, але перспектыўнаму Ягору Шчалканава думаць аб медалях Токіа рана, яго Параалімпіяда будзе Парыж у 2024 годзе. Але, як той казаў, хочаш расмяшыць Бога, раскажы яму пра свае планы. На шчасце, Ягор чаканні трэнера не апраўдаў. І гэта не вельмі дзіўна. Як адзначаў той жа Генадзь Вішнякоў, за апошняга паўтара года Ягор паказаў відэачны прагрэс. У чым сакрэт — не ведае нават сам спартсмен. Як звычайна працаваў, трэніраваўся, а вынікі палепшаліся: «Не магу сказаць, што зрабіў нешта выключнае, і ў мяне пачалі расці вынікі. Дзякую трэнеру Генадзью Вішнякову і Станіславу Падзеву. Магчыма, я стаў больш адказна ставіцца да працы. Зразумеў, што ўсё залежыць ад мяне самога і за мяне нічога рабіць не будзе». Магчыма, сакрэт прагрэсу Ягора Шчалканава, сапраўды, у псіхалогіі. Калі гэта так, то дзякуй за гэта варта сказаць і сабраў па камандзе Уладзіміру Ізотаву. «Свой першы сур'езны міжнародны старт, чэмпіянат свету ў Лондане, я прараўляў. На 50 метрах мне не халіпа чатырохсотых секунд да медала. І нова крыва папрацаваў са мной, падтрымаў маральна-псіхалагічна. Дзякуючы яму я навучыўся кантраляваць свае эмоцыі, стаў больш упэўненым. Вова мне дапамог, зарадзіў мяне. Раней, выходзячы на старт, я думаў, што сапернікі мацнейшыя, таму ў мяне нічога не атрымаецца. А цяпер я ад гэтых не думаю. Цяпер мае думкі скіраваны на тое, што і на горшыя за сапернікаў і таксама магу добра выступіць», — дзеліцца Ягор.

рабіць не імкнуўся. Проста трэніраваўся ў сваё задавальненне. Першы буіны поспех прыйшоў у 2016 годзе. Тады 15-гадовы Ягор Шчалканаў на Сусветных юнацкіх гульнях IWAS (Сусветныя юнацкія гульні Міжнароднай федэрацыі калясачнікаў і ампутантаў) заваяваў тры медалі. «Гэта больш фізіялагічны здольнасці. Мне было 15 гадоў, арганізм расце, і вынікі растуць», — заўважае Ягор.

Затым было запрашэнне ў нацыянальную каманду, пераезд у Мінск і разуменне, што плаванне — гэта не проста хобі. Дарчы, хобі Ягора таксама звязаны са спортам — амаатарскі футбол, валейбол з сябрамі ў двары. Захапляецца хлопец і японскай культуры, гісторыяй, аўтамабільна. Таму прыехаў у Токіа і не мець магчымасці бліжэй пазнаёміцца з краінай было крыўдна.

«Найлепшы спосаб аднавіць арганізм паміж заплывамі — гэта сон. Спартсмен раіць выкарыстоўваць гэты спосаб для адпачынку пасля любых нагураў».

Акрамя трэніровак і спаборніцтваў, важная частка параалімпійскага спорту — класіфікацыя. Каб спаборніцтвы былі справядлівымі і роўнымі, дзейнічае сістэма, якая гарантуе, што перамога будзе вызначацца пэўнымі навыкамі, фізічнай падрыхтоўкай, вынослівасцю і тактычным здольнасцямі. Мэта класіфікацыі — звесці да мінімуму ўплыў парушэнняў на спартыўную дзейнасць. Адным з самых важных Ягор называе старт у англійскім Шэфілдзе, дзе праходзіў класіфікацыю напрырададні Параалімпійскіх гульняў. «Гэта быў вельмі важны этап для мяне. Мы ўсе перажывалі за класіфікацыю, бо многія яе не праходзяць. У мяне была пагаранічная сітуацыя паміж 9 і 10 класамі. Да гэтага я тры гады быў у 10-м, затым — год у 9-м. Але, калі б цяпер мне далі 10 клас, ехаць у Токіа не было б сэнсу. Вынікі гэтых класаў адрозніваюцца як неба і зямля, і ў мяне не было б ніякіх шанцаў. Многае залежыць і ад таго, як дома будучы падрыхтаваны дакументы, таму дзякуй спецыялістам, якія імі займаліся», — расказвае Ягор.

«Серабро» Параалімпійскіх гульняў — узнагарода, безумоўна, важная, але не галоўная. Запавяная мэта — «золата». Таму цяпер уся ўвага і ўсе сілы Ягора Шчалканава скіраваны на Параалімпійскія гульні 2024 года ў Парыжы. І матывацыя ў яго самая простая, але самая шчырая: «Серабро» ў мяне ёсць, хацелася б яшчэ і «золата». Бацькі, дзед, за мяне вельмі перажываюць, і мне хацелася б іх парадаваць».

«Параалімпійскія гульні пакуль — галоўны старт у маім жыцці. Было цяжка, адчувалася хваляванне. Ціснулі думкі, што гэта самая важная спаборніцтва, што мы доўга рыхтаваліся і не хацелася выступаць дрэнна. Стараўся не думаць аб гэтым», — расказвае Ягор. Але непасрэдна ў басейне статус і важнасць турніру не адчуваліся — не было глядачоў на трыбунах. І найхай падчас заплыву спартсмены не звяртаюць увагі на трыбуны, падтрымка ўсё ж такі мае значэнне.

«У розных басейнах плывуць па-рознаму адчуваюць ваду. Адрозніваецца тэмпература і, што парушае ўсе правілы фізікі, шчыльнасць вады».

Ціску давала і ўсім вядомае праблема — пандэмія каранавіруса. Нават строгія эпідэміялагічныя абмежаванні не выратавалі беларускую каманду ад гэтай ідэі. Перад самым стартам станючыя тэсты аказаліся ў плывуцы Максіма Вашкевіча і Рыгора Зудзілава, які быў суседом Ягора Шчалканава па пакоі. «Я жыў з чалавекам, у якога аказаўся станючы вынік тэста на каранавірус. У Рыгора былі ўсе сімптомы: тэмпература, кашаль. І я кожны дзень прачынаўся з думкай: хоць бы ў мяне не было станючага тэста. Калі хварэе тры чалавекі, лічыцца, што ў камандзе павышаная небяспека. А ў нас хварелі двое. Таму мы былі вельмі ўважлівыя, кожны дзень здавалі тэсты, пастаянна ўсё апрацоўвалі антысептыкам. Думкі аб тым, што я прыехаў у Токіа пахварэць, былі цяжкімі, канешне», — успамінае Ягор.

НЕ ТУРЫСТАМ ЕХАЦЬ

На чэмпіянаце Еўропы 2021 года, які стаў кантрольнай праверкай сіл перад Параалімпійскімі гульнямі, Ягор вызначыўся «бронзавым дублем». Бронзавыя медалі ён заваяваў на дыстанцыях 100 метраў на спіне і 100 метраў батэрфляем. Але на Параалімпійскіх гульнях такі поспех упэўненасці не дадаваў. Як тлумачыць Ягор, у Токіа прыехала шмат моцных плывуцоў не з еўрапейскіх краін — ЗША, Аўстраліі. Таму адразу было зразумела, што канкурэнцыя чакаецца значна вышэйшая.

«Я не разлічваў, што вярнуся дадому з узнагародай. Але ведаў, што буду за яе біцца. Інакш які сэнс, калі не змагацца? Не глядачом, не турыстам туды ехаць. Гэта такі ж старт, толькі больш сур'езны. А работа такая ж, як і на іншых спаборніцтвах», — дзеліцца Ягор.

У Токіа спартсмен прайшоў чатыры дыстанцыі. На 50 метрах вольным стылем Ягор паказаў вынік 25,96 секунды і закончыў

выступленне на васьмом месцы. «Тое, што, на думку абывацеляў, «крыху не атрымалася», для нас — правал. Я не разлічваў, што выйду ў фінал на 50 метраў. Але так аказалася, што я апошнім адабраўся ў фінал і ўжо ставіў сабе задачу выплысці з 26 секунд. Іншых задач не ставіў, бо на 50 метрах вельмі сур'езная канкурэнцыя. І я быў задаволены, што выплыў з 26 секунд», — адзначае Ягор. І тлумачыць, што дыстанцыя ў 50 метраў — сапраўдная латарэя. Адзін няправільны грабок, рух, несвоечасовы ўздых — і маеш зусім іншы вынік.

У спаборніцтвах на 200 метраў комплексам Ягор спыніўся за крок ад п'едэстала. Ён называе гэтую дыстанцыю самай цяжкай. Два тыдні работы без выхадных нагадалі аб сабе. Дыстанцыя ў 100 метраў батэрфляем прынесла Ягору сёмае месца ў выніковым пратаколе. І за гэты вынік яго крыўдна: «Калі б я скінуў са сваёй найлепшага выніку тры дзясяткі секунд, то можна было б змагацца за трэцяе месца. Гэта 200 метраў комплексам крываў віваваты. Я там выкаўлаў на 200 працэнтаў, і калі плыву 100 батэрфляем, мне было цяжка, бо я да канца не аднавіўся. Цяжка давалася да канца трымаць тэмп. Гэта была апошняя дыстанцыя, і я ў прынцыпе стаміўся», — тлумачыць Ягор. Дарчы, найлепшы спосаб аднавіць арганізм паміж заплывамі — гэта сон. Спартсмен раіць выкарыстоўваць гэты спосаб для адпачынку пасля любых нагураў.

«Сярэбраная» дыстанцыя ў 100 метраў на спіне стала сюрпрызам і для самога Ягора. Аказваецца, гэта не зусім яго профіль, і прычым нягледзячы на «бронзу» чэмпіяната Еўропы. «Я не плаваў гэтую дыстанцыю раней. Першы раз я праплыў яе ў 2019 годзе, і мы тады вырашылі, што спіна — гэта не мае. Я і не трэніраваў яе. Пакуль аднойчы на чэмпіянаце Беларусі не паказаў сярэдня вынік. І вырашылі паспрабаваць заявіць гэту дыстанцыю на чэмпіянат Еўропы. Там у кваліфікацыі атрымалася нядрэнна, потым у фінале трэцяе месца. Трэніраваў гэтую дыстанцыю і на параалімпіадах. Але чаму там усё так добра атрымалася, я растлумачыць не магу», — дзеліцца сярэбраны прызёр Параалімпійскіх гульняў на дыстанцыі 100 метраў на спіне.

Цікавы факт — у розных басейнах плывуць па-рознаму адчуваюць ваду. Адрозніваецца тэмпература і, што парушае ўсе правілы фізікі, шчыльнасць вады. «Бывае, што рука проста сцігае па вадзе. А бывае, што прыходзіцца літаральна чапляцца за ваду. Мне падабаецца вада ў нашым басейне ў БДУФК. І ў Токіа яна была прыкладна такая», — расказвае Ягор.

1. Выканаўчы камітэт Нацыянальна-нага алімпійскага камітэта Беларусі абмеркаваў падрыхтоўку да зімовых Алімпійскіх гульняў у Пекіне. Выканкам НАК зацвердзіў пастаўшчыка спартыўнай экіпіроўкі на зімовыя Алімпіяды. Выканаць тэхнічнае заданне на неабходным узроўні гатова кампанія «Сола-Пінск». Прадпрыемства ўжо супрацоўнічала з Нацыянальным алімпійскім камітэтам пры падрыхтоўцы да II Еўрапейскіх гульняў у Мінску і Алімпійскіх гульняў у Токіа.

2. Алімпійскія вёскі для спартсменаў на зімовых Алімпійскіх гульнях у Пекіне 2022 года будуць высока-тэхналагічнымі, экалагічнымі і ўтульнымі, аб'яцалі арганізатары. Аб'екты будуць размешчаны ў трох кластарах. Кампус у Яньціне прымяне тэхналогі звышнізкага энергаспажывання для стварэння камфортных умоў, дзкуючы падтрыманню тэмпературы ад 20 да 26 градусаў. Падчас будаўніцтва вёскі ўлічваліся экалагічныя стандарты і мінімальна шкода прыродзе. У агульнай зоне вёскі ўстаноўлены тры вялікія экраны, з дапамогай якіх спартсмены змогуць атрымаць разнастайную інфармацыю, у тым ліку аб навакольным асяроддзі, бяспецы і паслугах. Арганізатары расказалі і аб адным з самых важных прадметаў мэблі ў пакоях — ложках. Яны не толькі зручныя і трывалыя, але і здольныя трансфармавацца. З дапамогай пульты дыстанцыйнага кіравання можна адргуляваць ложаў у адпаведнасці з рознымі функцыямі: для адпачынку, чытання ці работы на ноўтбуку.

3. Арганізатары Алімпійскіх і Параалімпійскіх гульняў у Пекіне — 2022 прадставілі дэвіз спаборніцтваў, паведамляе афіцыйны сайт аркамітэта. Дэвізам будучага мультыспартыўнага форуму стаў выраз «Разам дзеля агульнай будучыні». «Дэвіз Гульні адлюстроўвае цвёрдае імкненне людзей пераадолець цяжкасці. Гэта пазіцыя і ініцыятыўны план дзеянняў для сумеснай работы ў ім лепшай будучыні», — гаворыцца ў рэлізе. Таксама аркамітэт прадставіў серыю постараў, прысвечаных галоўным стартам. А талісаманам Алімпіяды стане панда Бінь Дунь Дунь.

4. У Пекіне стартвала глабальная рэкламная кампанія пад назвай «Характар Вялікай Кітайскай сцяны 2021 года — Пекінскае зімовае хараство», якая накіравана на папулярныя турыстычныя туры ў Пекіне ў розных аспектах: лядовыя і снежныя віды спорту, культурныя выстайкі і прадстаўленні, мясцовая кухня і народныя зімовыя звычкі.

Былі прадставлены тры турыстычныя маршруты: «Вывучэнне двойнога алімпійскага горада Пекіна», «Прыродны тур каля падножжа Вялікай Кітайскай сцяны» і «Паездка ў снежны горад Чжанцзякоў». Пазнаёміцца з гэтымі маршрутамі турысты змогуць падчас Алімпійскіх гульняў у кітайскай сталіцы.

5. Алімпійскія віды спорту, якія прадставлены на II Еўрапейскіх гульнях, будуць кваліфікацыйнымі да Алімпійскіх гульняў у Парыжы 2024 года. Пра гэта заявіў на пасяджэнні выканкама Еўрапейскіх алімпійскіх камітэтаў (ЕАК) прэзідэнт Спірас Капралас.

Адзначаецца, што ў праграму III Еўрапейскіх гульняў у Кракаве ўключаны 23 віды спорту: фехтаванне, настольны тэніс, бадмінтон, сучаснае пяцёр'е, брэйкінг, дзюдо (камандны турнір), тэквандо, вяслярныя слаам, каратэ, пляжны гандбол, бокс, стральба з луку, тайскі бокс, стралковы спорт, трыятлон, скакалажанне, веласпорт, баскетбол 3х3, настольны тэніс, падзел, тэкбол, скачкі на лыжах з трампліна, пляжны футбол і кікбоксінг.

Максім НЕДАСЕКАЎ:

Чэмпіёны

«Мы скачам з дапамогай не сілы, а галавы»

Кожныя Алімпійскія гульні — гэта чарговая старонка спартыўнай гісторыі, якую ўвесь свет бачыць на свае вочы. Менавіта гэтым яны і прыцягваюць мільёны людзей. І таму цікавейшымі становяцца непасрэдныя ўдзельнікі новай гісторыі — спартсмены. Сёлета ўсе назіралі, як у Токіа робіцца гісторыя ў скачках у вышыню. Упершыню алімпійскія чэмпіёнамі сталі адразу два спартсмены. Акрамя таго, чэмпіёнскі вынік і вынік трэцяга месца абсалютна аднолькавыя — 2 метры 37 сантыметраў. І, што асабліва важна, у цэнтры гэтай гісторыі — беларус Максім Недасекаў, ад алімпійскага «золата» яго аддзілілі некалькі няўдалых спроб. Але сам спартсмен лічыць, што «бронза» — толькі пачатак яго алімпійскай гісторыі.

— Максім, спаборніцтвы ў скачках на Алімпійскіх гульнях у Токіа былі сенсацыйныя. У мужчын — два алімпійскія чэмпіёны, у жанчын — трыумфальная перамога Марыі Ласцікенз. Што ты думаеш на гэты конт?

— Гэта ж добра, што так шмат цікавых падзей і ўвагі! У нас была сапраўдная сенсацыя — упершыню ў гісторыі скачкоў у вышыню два пераможцы. Ніколі не было і такога, што ў першага і трэцяга месца вынік 2 м 37 см. І ў чацвёртага і пятага месцаў аднолькавы вынік — 2,35. Канкрэтна на Алімпійскіх гульнях такога ніколі не было, на чэмпіянатах свету здаралася. Але гэта Алімпіяда, не проста так рэкорд Алімпійскіх гульняў — 2,39. Спартсмены могуць скакаць і вышэй, але на Алімпіядзе на спартсменаў заўсёды вялізны ціск, што адбываецца і на выніках.

— Ты кажаш, што ў 23 гады становіцца чэмпіёнам рана. Джанмарка Тамберы — 29 гадоў, Мутазу Баршыму — 30 гадоў. Атрымліваецца, што пік формы ў скачках у вышыню прыпадае дзесьці на 30 гадоў?

— Так, ідэальны ўзрост пачынаецца ад 26 гадоў, калі арганізм ужо цалкам сфарміраваны. У прынцыпе ў 23 ён таксама ў добрай форме. Але бліжэй да 25 гадоў ужо можна выконваць большыя аб'ёмы, нагрукі, у гэтым узросце косці, мышцы, суставы толькі ўмацоўваюцца. І, што важна, мы ж скачам з дапамогай не сілы, а галавы. У кожнага чалавека ёсць свой унутраны рэзерв. Калі ён уключаецца, чалавеку нічога не страшна, ён усё можа, як пры ўсплёску адрэналіну. І мы вучымся такі стан уключаць на спаборніцтвах. І зразумела, што з узростам, з вопытам гэта атрымліваецца лепш. На Алімпійскіх гульнях усе былі добра гатовыя, але перамагалі тыя, хто лепш уключыў у сабе гэты ўнутраны рэзерв. Я дастаў з сябе максімум і лічу, што 2,37 — добры вынік на Алімпійскіх гульнях для майго ўзросту.

«Я аднойчы выступаў са зламаным пальцам на назе. Прычым зламаў яго вельмі недарэчна, сам быў вінаваты. А выступаць трэба, хоць і балюча. Ну а раз сам вінаваты — мне і пакутаваць».

— У такім выпадку ў якім узросце ў скачках у вышыню надыходзіць спад формы?

— Дональду Томасу — 37 гадоў, і ён бярэ 2,30 на спаборніцтвах. Усё залежыць ад падрыхтоўкі спартсмена. Калі ён рытуецца планамерна, не фарсіруе падзей, то дакыве і да «спарту пасля 30». А калі неразумна падыходзіць да трэніровак, фарсіруе падзеі, то ўсё можа скончыцца траўмай і ў 25. З часам, калі мышцы, суставы ўмацоўваюцца, атрымаць траўму не так і проста. Я на трэніроўках магу не так паставіць нагу, яна крыху падвернецца, але без сур'ёзных наступстваў, бо добра падрыхтаваныя мышцы.

— Многіх цікавіць пытанне: паколькі два «залатыя» чэмпіёны, чаму ў цябе «бронзавы» медаль, а не сярэбраны?

— Усё проста: «серабро» перайшло ў «золата», а «бронза» засталася на сваёй пазіцыі. Калі б я перайшоў на другое месца, чацвёртае месца павінна было б перайсці на трэцяе. А так быць не можа.

— Шчыра кажучы, калі б ты апынуўся ў такой сітуацыі, ты б пераскочыў рашучую спробу, каб раздзяліць «золата» і «серабро»?

— Гэта залежыць ад таго, з кім бы я апынуўся ў такой сітуацыі. Калі б гэта былі Тамберы ці Баршыму, я б выканаў яшчэ адну спробу. Няважна, праиграў бы ці не. Я ў сабе ўпэўнены, і я б скокнуў яшчэ раз. А калі б там быў мой сябар Ілья Іванюк, я б задумаўся, ці варта гэта рабіць. Тамберы і Баршыму — добрыя сябры, і яны зрабілі гісторыю. І гэта сапраўды прыгожа — два сябры разам ста-

— Хутэй не, чым так. Цяпер сусветны рэкорд — 2,45 метра. Але яго паб'юць. Гэта абсалютна рэальна. Проста для гэтага трэба правільна падрыхтавацца. Два гады прывыкаць выключна трэніроўкам і думаць толькі аб іх.

— У цябе цудоўна атрымалася скокнуць 2,37, але 2,39 пакуль не паддаліся. Няўжо два сантыметры адыгрываюць такую важную ролю?

— Не ў сантыметрах справа, два сантыметры — гэта не шмат. Але нават лішнім разам узяць 2,37 складана. Усё залежыць ад таго ўнутранага рэзерву, пра які я казаў раней. З кожнай спробай уключаць яго ўсё складаней. Як было на Алімпіядзе? Калі стала зразумела, што на 2,33 медалі разыгрывацца не будуць, прыйшлося браць 2,35, я яе не ўзяў. І зразумела, што максімум прыйдзецца паказаць на 2,37 ці 2,39. А ўнутраны рэзерв, адрэналін з кожнай спробай траціўся. І мне яго хапіла на 2,37. Я

новяцца алімпійскія чэмпіёнамі. Я б са сваім сябрам паступіў такім жа чынам.

— У скачках у вышыню ў цябе шмат спрабуў?

— Дастаткова. У мяне добрыя адносіны з Андрэем Чурылам. Пасля Алімпіяды пасябравалі з Джанмарка Тамберы. Усе ведаюць, што мае сябры — расіяне Ілья Іванюк і Міша Акіменка. Мае добрыя таварышы — Багдан Бандарэнка і Андрэй Працэнка з Украіны. Увогуле, у нашым сектары ва ўсіх добрыя адносіны. Да кожнага спартсмена можна падысці, нешта спытаць, аб нечым папрасіць, параіцца, і ніхто не адмовіць. У нас няма такога, каб мы жадалі няўдачы ці правалу адзін аднаму. У скачках у вышыню заўсёды так. Гэта яшчэ спартсмены старэйшага пакалення завялі, а мы працягваем. Разам спаборнічаем — разам і адпачываем. І падчас спаборніцтваў лягчэй, калі паміж спробамі можаш пажартваць, паразмаўляць на іншыя тэмы. Гэта дапамагае не нервавацца і не хвалявацца.

— Максім, зыходзячы з усіх эпізміялагічных мер, было мала часу, каб акліматызавацца ў Токіа. Табе хапіла часу?

— Я прыляцеў у Японію за два дні да пачатку спаборніцтваў. Якая можа быць акліматызацыя ў маладых спартсменаў? Малады арганізм на змену клімату не рэагуе, ён хутка адаптуецца да розных умоў. З узростам арганізм становіцца цяжэй, і тут ужо можа спатрэбіцца час на акліматызацыю. А калі мне кажуць пра акліматызацыю маладых спартсменаў, я ўсімхаюся. Магчыма, таму што сам на сабе такога не адчуваў. І ўвогуле, надвор'е ніяк не ўплывае на форму і выступленне. Толькі калі сам сябе настроіш, што раз ідзе дождж, значыць, добра выступаць не атрымаецца. У сектары ўсё знаходзіцца ў аднолькавых умовах, і кожны выходзіць туды спаборнічаць.

— У скачках у вышыню ёсць максімальная мяжа?

спрабаваў скокнуць 2,39, але нас затрымалі з-за бегуноў. Такое часта здараецца, калі ты настрайваешся, ужо гатовы бегчы, а табе не даюць. І увесь запал згасае. Гэтыя два сантыметры — больш псіхалагічны, чым тэхнічны момант. Мой арганізм гатовы ўжо і 2,40 скокнуць — усё залежыць ад псіхалогіі.

— Растлумач, калі ласка, як чалавек, які скача 2,37, не бярэ вышыню 2,19?

— Я проста не ўмею скакаць вышынй ад 2,20 да 2,30. Я іх не разумею. З аднаго боку, і не трэба вельмі старацца, а з іншага — трэба. Я люблю скакаць, калі планка высокая і трэба цягнуцца да яе, трэба трымаць гэты скачок да апошняга. А на гэтых вышынях планка нізкая, і скачок адразу абрываецца. Для мяне гэта праблема. Калі ў мяне не атрымліваецца нават 2,28, адразу перанашу спробы на 2,30. На гэтай вышынй я адчуваю сябе ўпэўнена.

— У гэтым прычына тваёй тактыкі — пераносіць спробы на больш вялікія вышыні?

— Менавіта так. На апошнім старце я размаўляў з бацькам Джанмарка Тамберы. Ён расказаў, што, калі я перанашу спробы, Джанмарка мяне ненавідзіць. Таму што, калі я перанашу, я іх заўсёды бяру. Мяне за гэта не вельмі любяць, а мне падабаецца такая тактыка. Пераносіць вышыню цяжка. Трэба быць псіхалагічна падрыхтаваным, каб узяць планку, вышэйшую за тую, што не атрымалася. Таму мала хто так робіць. Але я ў гэтым плане псіхалагічна ўстойлівы. Ну і не варта забываць пра ўнутраны рэзерв.

— Ці былі выпадкі, калі цябе гэтая тактыка падводзіла?

— Здараліся выпадкі, калі я проста быў не падрыхтаваны да пэўнай вышыні. І ў такіх выпадках я гуляю сваёй тактыкай. Разуваю, што не атрымаецца, але ўсякае можа быць.

— Ты вядомы як любімец публікі на трыбунах. Але ў Токіа глядачоў на трыбунах не было...

— З поўным стадыёнам лёгка выступаць, я не затрачваю столькі сіл, як здаецца. Гледачы аддаюць сваю энергію, я — сваю, і атрымліваецца такі кругаварот энергіі на стадыёне. А на пустым стадыёне скачаш сам з сабой. Але ў Токіа мне было няважна: будуць людзі на трыбунах ці не. Я стараўся, каб мяне нічога не адцягвала. Алімпіяда — самы адказны старт, і трэба быць поўнацю засяроджаным на самім сабе.

«У нас няма такога, каб мы жадалі няўдачы ці правалу адзін аднаму.

У скачках у вышыню заўсёды так.

Гэта яшчэ спартсмены старэйшага пакалення завялі, а мы працягваем».

— У 2018 годзе на чэмпіянаце Еўропы ты заваяваў «серабро», выступаючы з язвай. На чэмпіянаце свету напярэдадні твайго выступлення ў гасцінцы быў па-то. Нейкая дзіўная заканамернасць?

— Як паказвае практыка, калі нешта здараецца, значыць, будучы добра спабораўніцтва. А калі ўсё будзе гладка — выступлю дрэнна. На Алімпіядзе на мяне пастаянна капала вада з кандыцыянера. З кожнай сітуацыі можна знайсці выйсце. І на адказных стартах не варта звяртаць увагу на нейкія дробязі. Я аднойчы выступаў са зламаным пальцам на назе. Прычым зламаў яго вельмі недарэчна, сам быў вінаваты. А выступаць трэба, хоць і балюча. Ну а раз сам вінаваты — мне і пакутаваць.

— Максім, у верасні ў фінале Брыльянтавай лігі ты размясціўся на чацвёртай пазіцыі. Адбылася стомленасць пасля Алімпійскіх гульняў?

— Брыльянтавая ліга не самы важны старт. Ён не дае ніякіх прывілей. Важна добра выступаць на чэмпіянатах Еўропы, свету, на Алімпійскіх гульнях. Гэта добры камерцыйны, але не самы важны старт, таму пасля Алімпійскіх гульняў усе выступалі ў сваё задавальненне. Поўнацю выклаліся ў Токіа. Амаль ніхто за вынікам не гнаўся. Ну, хіба што тыя, хто на Алімпіядзе сябе не праявіў. Я сваім вынікам задаволены. Я зрабіў усё, што было ў маіх сілах, на Алімпійскіх гульнях. Цалкам аддаў энергію і маральны стан туды. І вярнуць такі эмацыянальны стан яшчэ на тры старты пасля Алімпіяды было немагчыма. І ўжо не патрэбна. Я проста доўга правёў час на гэтых турнірах.

— Калі Алімпіяда ўжо прайшла, і для цябе — вельмі паспяхова, можаш ацаніць, ці карысным быў дадатковы год?

— Цяжка сказаць. І я ў мінулым годзе быў гатовы на такі вынік. Проста за гэты год выпала няшмат стартаў і не было сэнсу выніку паказваць. Увогуле, з маіх калег у форме ніхто не страціў, усе былі добра гатовыя. Праўда, на Алімпіядзе мы ўпершыню ўбачылі карэйца. Дагэтуль ні на якіх турнірах яго не бачылі, а на Алімпіядзе ён адразу заняў чацвёртае месца. Гэта вельмі заадакава. І, магчыма, для такіх спартсменаў дадатковы год пайшоў на карысць.

— Максім, дай ацэнку ўсяму летняму сезону?

— Я магу ацаніць увесь гэты год. Тры скачкі па 2,37 кажуць пра многае. Я ніколі не думаў, што вазьму такую вышыню. Думаў, буду скакаць 2,30 і гэта будзе мой максімум. Затым узяў 2,25 і тады зразумела, што магу яшчэ вышыню, гэта рэальна. Наступная вышыня — 2,39–2,40. Я да гэтага гатовы, проста патрэбна падысці да такіх вышынй.

— Матывацыя пасля алімпійскага медала змянілася?

— Не, абсалютна. Я нават не магу сказаць, што ў маім жыцці нешта кардынальна змянілася. Я забяраў сваё, тое, на што разлічваў. Але маю агульную мэта — алімпійскае «золата» — яшчэ не дасягнутая. Засталася тры гады, і трэба рыхтавацца і трэніравацца. Усё як звычайна.

Матэрыялы падрыхтавала Валерыя СЦЯЦКО.

Центр Промышленной Оценки

- ОРГАНИЗАЦИЯ АУКЦИОНОВ
- ОЦЕНКА ВСЕХ ВИДОВ ИМУЩЕСТВА

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Продавец	ОАО «БААЗ», Брестская обл., г. Барановичи, ул. Гагарина, 62
Оператор ЭТП	ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 46
Адрес ЭТП	www.ipmtorgi.by

Предмет электронных торгов: ТРАНСПОРТНЫЕ СРЕДСТВА, СПЕЦТЕХНИКА БЫВШИЕ В УПОТРЕБЛЕНИИ
Местонахождения: Брестская обл., г. Барановичи, ул. Гагарина, 62

№ лота	Наименование	Год выпуска	Инв. №	Начальная цена (с НДС 20%, бел. руб.)
2	Автомобиль SKODA SUPERB, рег. знак 11PT 0562	2010	7805	12 528,00
3	Прицеп MAZ 837810, рег. знак AA 5501-1	2009	7803	9 000,00
4	Микроавтобус MAZ-182010, рег. знак 11CT 1517	2012	7819	14 280,00

С подробной информацией по предмету электронных торгов можно ознакомиться на сайте организатора электронных торгов www.cpo.by. Шаг аукциона: 5 % от текущей цены

Задаток 10 % от начальной цены лота перечисляется на р/с № BY60BLBB30120191021390001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), инв. № BLBBVY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи: 15 рабочих дней после проведения аукциона. Продавец составляет и направляет договор для подписания победителю аукциона

Условия оплаты предмета электронных торгов

Если между продавцом и покупателем (победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся приобрести предмет электронных торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета электронных торгов, такая оплата должна быть произведена в течение 30 календарных дней после заключения договора купли-продажи

Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by. **Ответственность** участника аукциона, его права и обязанности, штрафные санкции прописаны в соглашении о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Данное соглашение является договором присоединения и размещается на странице лота во вкладке «Документы» по адресу www.ipmtorgi.by. Страница лота по указанному адресу содержит также информацию о типе торгов и общих правилах их проведения. Победителем аукциона признается участник, предложивший максимальную цену

Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить вознаграждение 10 % от цены продажи лота в течение 3 рабочих дней после проведения электронных торгов

Организатор электронных торгов имеет право снять предмет аукциона с электронных торгов в любое время до момента определения победителя электронных торгов без объяснения причин снятия

Предыдущее извещение о проведении электронных торгов опубликовано в газете «Звязда» 19.08.2021 г.

Дата и время начала и окончания электронных торгов:
11.10.2021 г. с 11.00 до 13.00.

Торги продлеваются на 10 минут с момента подачи ставки в случае, если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов

Заявки на участие в электронных торгах принимаются по 07.10.2021 г. до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу www.ipmtorgi.by

Контактные данные: Тел.: +375 17-280-36-37; +375 (29)-317-95-42; +375 (44) 704-92-06. E-mail: auction@cpo.by.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Гуртпромстрой» (продавец): УНП 600154463, адрес: Минская обл., г. Слуцк, ул. М. Богдановича, 230А, тел. (044) 723-51-22, проводит повторный открытый аукцион по продаже одним лотом имущества в составе

Недвижимое имущество:

- Здание специализированное для производства строительных материалов, инв. № 640/C-1507, общей площадью 1550 кв. м.
- АБК с мастерской, инв. № 640/C-27985, общей площадью 762 кв. м.
- Водонапорная башня, инв. № 640/C-113484, общей площадью 6,6 кв. м.
- Артскважина, инв. № 640/C-27993, общей площадью 21,7 кв. м.
- Внутриплощадочные сети водопровода, инв. № 640/C-113745, протяженностью 110,4 м.
- Площадка асфальтобетонная, инв. № 640/C-113744, общей площадью 5 862 кв. м.

Оборудование:

- Силонасная башня для хранения цемента, 1991 г. в., инв. № 2180912.
- Силонасная башня для хранения цемента, 1991 г. в., инв. № 2170911.
- Компрессор поршневой АСО-К3/10, 2007 г. в.

Имущество расположено на земельном участке с кадастровым номером 624650100001009734, площадью 2,3869 га по адресу: 223610, Минская область, г. Слуцк, ул. Максима Богдановича, 230а (далее – объект).

Начальная цена с НДС (20%) – 783 000,00 бел. руб. (задаток 10 % от начальной цены – 78 300,00 бел. руб.). (Начальная цена снижена на 10 %)

Задатки перечисляются на р/с № BY55BPSB30121082600169 330000 в ЦБУ № 701 ОАО «Сбер Банк», г. Минск, БИК BPSBBY2X, УНП 60024015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Шаг аукциона – 5 процентов

Порядок проведения аукциона регламентирован Положением о порядке продажи имущества ликвидированного юридического лица с публичных торгов, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16.

Лицо, желающее участвовать в торгах, обязано подать организатору торгов в указанный в извещении срок заявление на участие в торгах, документ о внесении суммы задатка на р/с, указанный в извещении, с отметкой банка, подписать соглашение установленной формы с приложением документов: юр. лицом РБ – копии устава со штампом о проведении гос. регистрации, свидетельства о гос. регистрации и их подлинники для заверения копии, доверенность представителя юр. лица или документ, подтверждающий полномочия руководителя юр. лица; иностранным юр. лицом – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны учреждения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до даты подачи заявления) с нотариально удостоверенным переводом на белорусский или русский язык, легализованная в установленном порядке доверенность представителя юр. лица или другие легализованные в установленном порядке документы с нотариально удостоверенным переводом на белорусский или русский язык; индивидуальным предпринимателем РБ – копия свидетельства о гос. регистрации и подлинник для заверения копии; иностранным индивидуальным предпринимателем – легализованный в установленном порядке документ, подтверждающий статус с нотариально удостоверенным переводом на белорусский или русский язык; представителем гражданина Республики Беларусь, индивидуальным предпринимателем РБ – нотариально удостоверенная доверенность; представителем иностранного физ. лица, индивидуального предпринимателя – легализованная в установленном порядке доверенность с нотариально удостоверенным переводом на белорусский или русский язык. При подаче документов на участие в торгах физ. лицо, индивидуальный предприниматель, представитель физ. лица, индивидуального предпринимателя, юр. лица, иной организации предъявляют оригинал документа, удостоверяющего личность. К участию в торгах допускаются лица, подавшие организатору торгов в указанный в извещении срок заявление с приложением всех необходимых документов, зарегистрированное в журнале регистрации заявлений на участие в торгах, и заключившие с организатором торгов соглашение.

В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник, при согласии этого участника предмет торгов продается ему по начальной цене, увеличенной на 5 %.

В день проведения торгов победитель торгов (единственный участник, согласившийся приобрести предмет торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %) подписывает протокол о результатах торгов.

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится в течение 30 (тридцати) календарных дней после подписания договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи. Затраты на организацию и проведение аукциона возмещает победитель торгов (единственный участник, согласившийся приобрести предмет торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %) (покупатель).

Предыдущее извещение было опубликовано в газете «Звязда» от 30.07.2021.

Аукцион состоится 19.10.2021 г. в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются с 18.10.2021 г. до 16.00 по указанному адресу в каб. 320.

Тел.: (8017) 516-80-65, 516-80-64, (8029) 102-21-17. Тел. для осмотра (8044) 723-51-22.

Открытое акционерное общество «Сбергательный банк «Беларусбанк»

сообщает о проведении 07 октября 2021 года 96-го тиража выигрышной по выигрышным вкладам в белорусских рублях в центре банковских услуг № 529 ОАО «АСБ Беларусбанк» по адресу: г. Минск, пр. Независимости, 56 (3-й этаж, конференц-зал).

Начало тиража в 11.00.

Телефон для справок: 147 Контакт-центр.

Сохранность и возврат вкладов гарантируется в порядке, установленном законодательством Республики Беларусь. Лицензия на осуществление банковской деятельности № 1 от 11.01.2019, выданная Национальным банком Республики Беларусь. УНП 100325912.

ООО «Деловая оценка» (организатор аукциона) по поручению ОАО «СтанкоГомель» (продавец) извещает о проведении 13 октября 2021 года открытого аукциона по продаже имущества в 11.00 по адресу: Гомельская обл., г. Гомель, ул. Жарковского, д. 24, каб. 3-2

Лот № 1. Капитальное строение с инвентарным номером 350/C-75612 (наименование – административное здание; назначение: здание административно-хозяйственное), общей площадью 5762,7 кв. м, составные части и принадлежности: три забора (кирпичный с бетонным основанием, железобетонный), ворота откатные; комплектная трансформаторная подстанция КТП-1000 напряжением 10кВ с инвентарным номером № 4810, предназначенная для обслуживания капитального строения; внутриплощадочная тепловая сеть с инвентарным номером № 2242 протяженностью 16,0х2 м, п.

Дополнительно сообщаем: ОАО «СтанкоГомель» заключен договоры аренды с ИП по оказанию услуг «А1» и ППО ОАО «СтанкоГомель» – «БЕППОФМАШ». Предметы договоров – нежилые помещения на 8-м этаже административного здания общей площадью 13,2 кв. м и часть кровли здания (А1); нежилые помещения общей площадью 28,13 кв. м в административно-хозяйственном здании («БЕППОФМАШ»)

Местонахождение: Гомельская обл., г. Гомель, ул. Интернациональная, 10

Информация о земельном участке: кадастровый номер 34010000001006125, площадью 0,1331 га

Начальная цена продажи с учетом НДС: 3 268 288,00 бел. рублей

Задаток (5 % с учетом НДС): 163 414,40 бел. рублей

Продавец: ОАО «СтанкоГомель», г. Гомель, ул. Интернациональная, 10. Контактный телефон +375 44 775 83 41.

Шаг аукциона – 5 %.

Для участия в аукционе необходимо: 1. Оплатить задаток на расчетный счет продавца (ОАО «СтанкоГомель»): р/с BY28AKBB 3012036350025310000 в ОАО «АСБ Беларусбанк», БИК АКBBVY21302, УНП 400805002, ОКПО 05802968.

2. Подать заявление об участии в аукционе по установленной форме с приложением необходимых документов по адресу: г. Гомель, ул. Жарковского, д. 24, каб. 3-2, в рабочие дни с 10.00 до 13.00 и 14.00 до 17.00 от даты опубликования настоящего извещения.

Принятые заявления для участия в аукционе заканчиваются 11.10.2021 г. в 17.00.

Для участия в аукционе представляются: документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков) на текущий (расчетный) банковский счет, указанный в извещении, с отметкой банка; юр. лицом или индивидуальным предпринимателем (далее – ИП) Республики Беларусь – копия документа, подтверждающего государственную регистрацию этого юр. лица или ИП; иностранным юр. лицом – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны учреждения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) или иное эквивалентное доказательство юр. статуса в соответствии с законодательством страны учреждения с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; иностранным ИП – легализованный в установленном порядке документ, подтверждающий статус; с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; представителем юр. лица Республики Беларусь – доверенность; представителем гражданина или ИП Республики Беларусь – нотариально удостоверенная доверенность; представителем иностранного юр. лица, иностранного физ. лица или ИП – доверенность, легализованная в установленном законодательством порядке, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык. При подаче документов заявитель (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, а руководитель юр. лица – также документ, подтверждающий его полномочия.

Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за 3 (три) дня до его проведения. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник, объект аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 (пять) %. Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие в них. Невяка участника торгов на торги признается отказом от участия в торгах. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается организатором в течение 5 (пяти) рабочих дней со дня проведения торгов. Победителем торгов будет признан участник, предложивший более высокую цену. Лицо, являющееся победителем торгов, обязано: подписать протокол о результатах аукциона; заключить договор купли-продажи в течение 10 (десяти) календарных дней с момента подписания протокола; оплата должна быть произведена в течение 10 (десяти) календарных дней после подписания договора купли-продажи 60 % стоимости, оставшаяся сумма выплачивается Покупателем тремя равными долями ежемесячно, до 20 числа месяца, следующего за месяцем оплаты 60 %. Возместить затраты на организацию и проведение аукциона и оплатить вознаграждение организатору торгов в размере 1,0 % в течение 5 (пяти) рабочих дней с момента подписания протокола. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет исполнения обязательств по договору купли-продажи. Проводится аукцион в соответствии с Положением Общества с ограниченной ответственностью «Деловая оценка» о порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества и права на заключение договоров аренды нежилых помещений (их части).

Дополнительная информация по контактным телефонам организатора аукциона: +375 (232) 34-62-36; +375 (44) 750-40-03; +375 (29) 303-30-62 и на сайте www.delocenka.by

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

ЛОТ 1: право заключения договора аренды сроком 3 года части помещения площадью 1,0 кв. м по адресу: г. Гродно, ул. Буденного, 37.

Размер ежемесячной арендной платы: 3 базовых арендных величины.

Условия проведения аукциона: целевое назначение арендуемых площадей – размещение кофейного автомата.

Начальная цена продажи объекта – 4,23 руб. (четыре рубля двадцать три копейки) с учетом НДС.

Сумма задатка – 0,42 руб. (ноль рублей сорок две копейки)

Продавец – УП «Барановичское отделение Белорусской железной дороги» объединенная станция Гродно, 230023, г. Гродно, ул. Буденного, 37, тел. 8-0152-73-43-52, факс 8-0152-72-24-58

Организатор торгов – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел.: 55-87-70, 55-87-70

Условия расчетов и заключения договора аренды:

- срок подписания договора аренды – 10 рабочих дней с даты подписания протокола о результатах аукциона с представлением копии платежных документов перечисления суммы за право заключения договора аренды;
- срок оплаты – 3 рабочих дня с даты подписания протокола о результатах аукциона (но до заключения договора аренды)

Номер р/с для перечисления задатка – BY44BLBB30120500833 225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBVY2X, УНП 500833225

Аукцион состоится 28 октября 2021 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209

Порядок регистрации в качестве участника аукциона и правила проведения аукциона содержатся на сайте организатора аукциона https://grino.by/auction

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 208, с 8.30 до 17.30 (понеделник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница)

Последний день приема заявок – 26 октября 2021 г. до 15.00

Телефон для справок: 55-87-71 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», https://grino.by/auction

Сведения о результатах проведения РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ «Август на Драйве! Мастеркард»

- Сведения об организаторе:** Организатором рекламной игры является общество с ограниченной ответственностью «Рефорте», УНП 100422707 (далее – Организатор) с местом нахождения по адресу: 220030, Беларусь, г. Минск, пл. Свободы, д. 4, офисное помещение № 334. Электронный адрес: post@forte.by.
- Наименование рекламной игры:** «Август на Драйве! Мастеркард».
- Срок начала и окончания рекламной игры:** 01 августа 2021 г. – 13 октября 2021 г.
- Сведения о государственной регистрации рекламной игры:** Рекламная игра зарегистрирована в Министерстве антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь 13 июля 2021 года, свидетельство о государственной регистрации рекламной игры № 4038.
- Сведения о количестве участников рекламной игры:** В рекламной игре приняло участие 65 536 участников.

Сведения о результатах проведения РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ «Август на Драйве! Мастеркард»

- Сведения о полном или частичном розыгрыше призового фонда:** Призовой фонд разыгран полностью.
- Фамилия, инициалы победителя (победителей), его выигрыш (их выигрыши):**

Наименование Приза	Ф.И.О. победителя
Автомобиль: Polo Respect MPI Год выпуска: 2021 Цвет кузова: красный металллик стоимостью 53 860,00 белорусских рублей	Колос М.М.

и денежные средства в сумме 5 335,98 белорусских рублей, которые удостоверяются Организатором для уплаты за Победителя подоходного налога с общей стоимостью приза

- Телефон для справок по вопросам проведения рекламной игры:** + 375 29 678 94 39.

СВЕДЕНИЯ О РЕЗУЛЬТАТАХ ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ

«Встречайте любимую вкуснятину в новом дизайне и выигрывайте призы! Тур 2»

Сведения об организаторе – является Общество с ограниченной ответственностью «ЭфСиБи Бел» (далее – Организатор), УНП 193185741.

Юридический адрес: Республика Беларусь, 220037, г. Минск, пер. Козлова, д. 25, пом. 22.

Территория проведения рекламной игры: установленные правила проведения рекламной игры магазины «Корона» на территории Республики Беларусь.

Срок начала рекламной игры: 16.08.2021.

Срок окончания рекламной игры: 30.09.2021.

Сведения о государственной регистрации рекламной игры: свидетельство о государственной регистрации рекламной

игры № 4048 от 28.07.2021, выданное Министерством антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь.

Сведения о количестве участников рекламной игры: 926 участников.

Призовой фонд разыгран полностью.

Победители: полная информация о победителях Рекламной игры и их выигрышах опубликована по ссылке <https://promo-cat.by>.

Телефон для справок по вопросам проведения рекламной игры: +375 (44) 522 88 00. Время работы горячей линии: с 10.00 до 18.00 пн.–пт., с 12.00 до 13.00 сб.

СВЕДЕНИЯ О РЕЗУЛЬТАТАХ ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ

«Встречайте любимую вкуснятину в новом дизайне и выигрывайте призы! Тур 3»

Сведения об организаторе – является Общество с ограниченной ответственностью «ЭфСиБи Бел» (далее – Организатор), УНП 193185741.

Юридический адрес: Республика Беларусь, 220037, г. Минск, пер. Козлова, д. 25, пом. 22.

Территория проведения рекламной игры: магазины «Соседи» и «Соседи экспресс» на территории Республики Беларусь.

Срок начала рекламной игры: 30.08.2021.

Срок окончания рекламной игры: 30.09.2021.

Сведения о государственной регистрации рекламной игры: свидетельство о государственной регистрации рекламной

№ 4049 от 28.07.2021, выданное Министерством антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь.

Сведения о количестве участников рекламной игры: 525 участников.

Призовой фонд разыгран полностью.

Победители: полная информация о победителях Рекламной игры и их выигрышах опубликована по ссылке <https://promo-cat.by>.

Телефон для справок по вопросам проведения рекламной игры: +375 (44) 522 88 00. Время работы горячей линии: с 10.00 до 18.00 пн.–пт., с 12.00 до 13.00 сб.

ЗАО «БЕЛРЕАЛИЗАЦИЯ» ОБЪЯВЛЯЕТ АУКЦИОН

Организатор торгов: ЗАО «Белреализация» (УНП 191113330), 220089, г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 28, тел.: (8017) 298-53-53; (8029) 690 54 09.

Продавец: ЗАО «Совавто-Минск» (УНП 100363881), 220073, г. Минск, ул. Скрыганова, д. 2, пом. 175, в лице антикризисного управляющего ИП Угольникова Д.Г., тел. +375 (29) 636-35-22.

Публичные торги в форме аукциона в процедуре экономической несостоятельности (банкротства) будут проведены **29 октября 2021 г. в 11.00** по адресу: г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 28.

№ п/п	Предмет торгов	Начальная цена, бел. руб. без НДС
1	Грузовой седельный тягач Renault Magnum, 2007 г. в., VIN № VF617GKA00004238, с рег. знаком АЕ 0247-7	10 310,68
2	Полуприцеп бортовой тентовый Koegel SN24, 2012 г. в., VIN № WK050002400159302, с рег. знаком А 9997 А-7	12 574,00
3	Полуприцеп бортовой тентовый Koegel SN24, 2012 г. в., VIN № WK050002400159301, с рег. знаком А 9996 А-7	12 574,00
4	Полуприцеп бортовой тентовый Koegel SN24, 1995 г. в., VIN № WK050024S1144801, с рег. знаком 8654 KM	2 112,43
5	Полуприцеп бортовой тентовый Koegel SN24, 2008 г. в., VIN № WK050002400129315, с рег. знаком А 7138 А-7	9 304,76
6	Полуприцеп бортовой тентовый Schmitz SPR24, 2007 г. в., VIN № WSM0000003082935, с рег. знаком А 2473 А-7	13 579,92
7	Полуприцеп бортовой тентовый Krone SDP27, 2013 г. в., VIN № WKESD000000576679, с рег. знаком А 1574 В-7	14 585,84

Местонахождение – Минская обл., Узденский р-н, аг. Слобода. Телефон для ознакомления и осмотра +37529 698-53-04.

Для участия в торгах необходимо в срок с 29.09.2021 г. 09.00 по 28.10.2021 г. 17.00:

1) зарегистрироваться и подать заявку по выбранному лоту на участие в торгах на сайте BELTORGLBY;
2) перечислить задаток по выбранному лоту на р/с ВУ33РПСВ30121854590139330000 в ОАО «Сбер Банк», код ВПСВВУ2Х, УНП 191113330, получатель – ЗАО «Белреализация».

Шаг торгов – 5 %, задаток – 10 % – начальная цены предмета торгов. Организатор торгов вправе отказаться от их проведения не позднее, чем за день до наступления даты проведения торгов. Торги проводятся при наличии не менее двух допущенных к участию в них участников. Победителем торгов признается участник торгов, предложивший наиболее высокую цену за предмет торгов. Если заявка на участие в торгах подана только одним участником, торги признаются несостоявшимися. Предмет торгов продается претенденту на покупку при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов. Результаты торгов оформляются в виде протокола. Победитель торгов (претендент на покупку) обязан возместить сумму фактических затрат, связанных с организацией и проведением торгов, и оплатить аукционный сбор в течение 5 календарных дней со дня проведения торгов. Срок заключения договора купли-продажи – 5 рабочих дней со дня проведения торгов. Срок оплаты предмета торгов – 10 рабочих дней со дня проведения торгов.

Организатор торгов	ООО «Расантхторг» (УНП 191514793), г. Минск, ул. Беды, 33, помещение 339, 8029-670-30-84; www.torgi24.by
Продавец	ООО «Тамбаз-альянс» (УНП 191694461) в лице управляющего по делу о банкротстве – индивидуального предпринимателя Синкевич Е.Н. г. Минск, ул. Тургенева, 5, пом. 72. УНП 590906064, г. Минск, ул. Скрыганова, 6/2, пом. 3
Форма проведения торгов	Третьи повторные торги в форме открытого аукциона
Дата и место проведения торгов	15.10.2021 г. в 11.00, г. Минск, ул. Антоновская, 2, каб. 17
Сведения о предмете торгов, начальная цена предмета торгов без НДС	Лот № 758: ИЗОЛИРОВАННОЕ ПОМЕЩЕНИЕ – АДМИНИСТРАТИВНОЕ ПОМЕЩЕНИЕ (инв. номер 500/D-707998606, год постройки – 2009 г., год реконструкции – 2012 г., общая площадь – 84,2 м ² , назначение – административное помещение, расположенное по адресу: г. Минск, ул. Тургенева, 5-72 – 143263,10 белорусского рубля без НДС
Размер задатка и реквизиты для перечисления	10 % от стоимости лота перечисляются на р/с организатора торгов ООО «Расантхторг»: № ВУ5АУНБ53012089360001000933 в ЗАО «СБС Банк», г. Минск, код УНДСВВУ2Х, УНП 191514793
Место нахождения имущества	г. Минск, ул. Тургенева, 5, пом. 72
Порядок проведения торгов	Сумма шага торгов составляет 5 % от начальной цены торгов. Победителем торгов признается лицо, предложившее наиболее высокую цену. Участнику, не выигравшему торги, задаток возвращается в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов. Победителю торгов задаток не возвращается и учитывается при окончательных расчетах по приобретению предмета торгов. Победителю торгов в течение 1 дня со дня проведения торгов на адрес электронной почты направляется извещение о возмещении затрат на организацию и проведение торгов, акт о проведенных торгах, а также для подписания протокол о результатах торгов. Победитель торгов (претендент на покупку) обязан возместить сумму фактических затрат, связанных с организацией и проведением торгов, в течение 5 рабочих дней со дня их проведения на основании представленного организатором торгов извещения о возмещении затрат. Если заявка на участие в торгах подана только одним участником, торги признаются несостоявшимися. Предмет торгов продается претенденту на покупку при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 %. Непредставление организатору торгов в течение 5-дневного срока письменного согласия на приобретение предмета торгов расценивается организатором торгов как отказ от приобретения предмета торгов. Организатор торгов вправе отказаться от их проведения не позднее чем за 5 дней до наступления даты проведения торгов
Порядок приема заявлений на участие в торгах	Для участия в торгах необходимо подать заявку и пройти регистрацию в качестве участника торгов на торговой площадке www.torgi24.by . Прием документов на участие в торгах осуществляется организатором торгов ООО «Расантхторг» на электронную почту: info@torgi24.by . Срок приема заявлений на участие в торгах и оплаты задатка – с 29.09.2021 по 13.10.2021 с 9.00 до 17.00.
Порядок заключения договора и уплаты цены предмета торгов победителем торгов	Дополнительную информацию о проведении торгов можно получить по тел.: +37529-6077681, +37529-6703084 После возмещения победителем торгов фактических затрат на организацию и проведение торгов между продавцом и победителем торгов в течение 5 рабочих дней заключается договор купли-продажи предмета торгов. Победитель торгов либо претендент на покупку обязан оплатить продавцу 100-процентную стоимость предмета торгов с учетом внесенного ранее задатка в соответствии с договором купли-продажи, но не позднее 30 (тридцати) дней со дня проведения торгов, если иной срок не установлен собранием (комитетом) кредиторов

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению открытого акционерного общества «Гомельторгтехника» (продавец) извещает о проведении 12 октября 2021 года открытого повторного аукциона по продаже имущества в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20

№ лота	Наименование предметов торгов	Начальная цена продажи имущества, с учетом НДС (20%), бел. руб.	Сумма задатка, с учетом НДС (20%), бел. руб.
1	Капитальное строение с инв. № 340С-299983 общей площадью 185,9 кв. м, назначение – здание специализированного автомобильного транспорта, наименование – здание гаража . Адрес: Гомельская обл., Речицкий р-н, г. Речица, ул. Урицкого, д. 16А. Информация о земельном участке: кадастровый номер 324550100001010861 общей площадью 0,0216 га – для содержания и обслуживания гаража (право аренды). Адрес: Гомельская обл., Речицкий р-н, г. Речица, ул. Урицкого, д. 16А. Капитальное строение с инв. № 340С-290593 , общей площадью 259,4 кв. м, назначение – здание специализированное для образования и воспитания, наименование – здание . Адрес: Гомельская обл., Речицкий р-н, г. Речица, ул. Урицкого, д. 16. Информация о земельном участке: кадастровый номер 324550100001009614 общей площадью 0,1661 га – для содержания и обслуживания зданий и сооружений (право постоянного пользования). Адрес: Гомельская обл., Речицкий р-н, г. Речица, ул. Урицкого, д. 16	53 200,00	2 660,00

Продавец: ОАО «Гомельторгтехника», г. Гомель, ул. Барыкина, 161.

Порядок ознакомления с имуществом осуществляется по контактным тел.: 8 (029) 113-13-24 – Пивоваров Виктор Владимирович – заместитель директора по коммерческим вопросам. Шаг аукционных торгов – 5 (пять) % от начальной цены предмета аукциона.

Для участия в аукционе необходимо:
1. Оплатить задаток на расчетный счет Продавца ЗАО «Гомельторгтехника»: р/с ВУ69 BLVB 3012 0400 0695 7600 1001, БИК BLVBVY2X, дирекция ОАО «Белинвестбанк» по Гомельской области, УНП 400069576, назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах по лоту № 1 (задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления).

2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов можно с **28 сентября 2021 г.** по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и 14.00 до 16.00.

Прием заявлений для участия в аукционе заканчивается **8 октября 2021 г.** в 16.00 включительно (предварительно по контактным телефонам Организатора торгов). Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются. Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за три календарных дня до его проведения.

В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявления на участие в нем подано только единственным участником, объект аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 (пять) %. Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие. Не-

явка участника торгов на торги признается отказом от участия в торгах. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается Продавцом в течение 5 (пяти) рабочих дней со дня проведения торгов. Победителями торгов будут признаны участники, предложившие более высокую цену. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: подписать протокол о результатах аукциона; произвести оплату услуг (вознаграждение) по организации и проведению торгов в течение 3 (трех) рабочих дней с момента подписания протокола, а также затраты за публикацию в газете «Звезда» в течение 3 (трех) рабочих дней с момента подписания протокола; заключить договор купли-продажи не позднее 12 (двенадцати) рабочих дней от даты подписания протокола о результатах аукциона; оплатить приобретаемое имущество в срок согласно договору купли-продажи. Проводится аукцион в соответствии с Положением открытого акционерного общества «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» о порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества и права на заключение договоров аренды нежилых помещений (их части).

Ранее опубликованное извещение о торгах размещено в газете «Звезда» от 24.08.2021 г. № 161 (29530).

Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документации, необходимой для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальном сайте Организатора торгов – www.gomeloblreklama.by, www.expert-usluga.by, раздел «Аукционы».

Дополнительную информацию по контактным телефонам Организатора аукциона: (тел./факс) 8 (0232) 23-23-54, 23-23-56, 8 (029) 651-22-19, 8 (029) 126-66-62.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона)

по поручению ОАО «Минский мясокомбинат» (продавец) проводит повторный открытый аукцион

ПО ПРОДАЖЕ ИЗОЛИРОВАННОГО ПОМЕЩЕНИЯ, наименование – МАГАЗИН с инв. № 500/D-1003744

общей площадью – 543,7 кв. м, расположенного на земельном участке с кадастровым номером 50000000003001058 площадью 0,3585 га (право постоянного пользования, доля в праве 7/100) по адресу: г. Минск, тракт Игуменский, 47-2н.

Объект обременен договором аренды по 31.07.2025. Начальная цена с НДС (20 %) – 1 323 000,00 бел. руб. (задаток 10 % от начальной цены – 132 300,00 бел. руб.). (Начальная цена снижена на 10 %).

Задатки перечисляются на р/с № ВУ55ПСП30121082600169330000 в ЦБУ № 701 ОАО «Сбер Банк», г. Минск, БИК ВПСВВУ2Х, УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится в течение 30 (тридцати) банковских дней после дня заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи. Победитель аукциона (единственный участник аукциона) оплачивает организатору аукциона вознаграждение за организацию и проведение торгов в размере 2 (двух) процентов.

Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rlb.by. Предыдущее извещение было опубликовано в газете «Звезда» от 27.07.2021.

Аукцион состоится 11.10.2021 в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чакалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 08.10.2021 до 16.00 по указанному адресу в каб. 320.

Тел.: (8017) 516-80-65, 516-80-64, (8029) 102-21-17, (8029) 136-31-11.

ВАМПІРЫ З ІВАНСКА І ЗНІКЛЫЯ ЛІСТЫ БАРБАРЫ РАДЗІВІЛ

І было сонца, і была яшчэ не крунутая восеніскім сумам ліста, і была дарога...

Спрадвечная беларуская дарога, якая шчымілася праз каржаватае кустоўе і слізгала шэрай змяіх між высокіх ліп і таполяў, збочвала да балачавін і караскала на пагоркі, дзе, схаваная ў траве, чырванела цэгла падмуркаў...

Шыльда на абочыне змусіла прыпыніцца: Іванск.

Ні разу тут не апыналіся... Хоць па Лепельшчыне ўжо прыстойна паездзілі. Ці не ад Івана якога назва? Тым больш была тут у 1564-м бойка з войскамі Івана Грознага.

Але Адам Мальдзіс сцвярджае, што Іванск (так раней называўся той Іванск) сустракаецца ў летапісах куды раней за шаснаццаце стагоддзе... Магчыма, назва пайшла ад манастыра святога Іаана, які нейкі час тут уладарыў? І раскопкі сведчаць, што людзі тут сяліліся ці не ў далетапісную эпоху...

Але прывялі нас сюды не каменныя ці бронзавыя век, а часы куды пазнейшыя, хоць і аддзелены ад нас стагоддзямі... Калі паўстала тут сядзіба панюў Валадковічаў, якую набыў у 1774 годзе крайчы менскага ваяводства Тадэвуш Валадковіч.

НЕСПАКОЙНАЯ СЯМЕЙКА

Першае, што пачылі на месцы, дзе квітнела тая сядзіба, — гатычны слуп з буслянкай.

Дакладней, не слуп, а агрызак сцяны. Цэгла змрочна шчэрыцца на пустэльніку кравяды, наўсёва весела шчоўкае дзюбамі бусліна сям'я. Госці тут нячэстыя, таму птахі не вельмі прыветныя, але і не надта пужлівыя...

Абыходзім па высокай траве паселішча даўгалыгі беларускіх сімвалаў, зладжанае на аскалёнку некалі шыкоўнага палаца.

Перад намі адзіны ацалелы будынак — флігель. Магчыма, менавіта яго гаспадары збудавалі для зладжання там сталовай і скарбніцы?

А гаспадары ж былі якія! Дзеля аднаго іх прозвішча варта прыехаць. Валадковічы... Мала які род налічвае столькі асоб з, так скажам, неардынарным характарам... Трохі пашукаеш — адразу процяма фактаў. Вось у 1739 годзе воіт менскі Станіслаў Бужынскі па запатрабаванні менскіх месцічаў ініцыяваў Андрэя Валадковіча, плябанна Менскага, Таклю Валадковічаў, старэйшую за ўсіх менскіх базыліянак, Лявона Валадковіча, стольніка Менскага, Міхала, старасту Гаенскага і яшчэ шмат іх родзічаў, што не плаціць гарадскіх падаткаў. І, што вы думаеце, заплацілі? Не тае натуре паны.

Адзін з Валадковічаў, вядомы па мянушцы Генрых Прыгажунчык, быў удзельнікам паўстання Напалеона, камандаваў палком, заснаваў галіну роду ў Францыі. Ягонае імя выбітае на Трыумфальнай арцы ў Парыжы. Другі, удзельнік паўстання 1831 года, стаў паслом Францыі ў Швецыі, загадаў выразаць пасля смерці сабе сэрца і пахаваць у радавой усыпальніцы ў Іванску.

Але найбольш вядомы з роду, бадай што, Міхал Валадковіч, сябар Пана Каханку.

ПРЫВІД РАТУШЫ

У паэме «Пан Тадэвуш» Адам Міцкевіч так распавядае пра Міхала вуснамі свайго героя, вознага Протаса, якому не пашчасціла прывезці судовую позову гэтаму бушу:

Ці які пасля таго
дзурі ўжо чорт зяркаты,
Перад якім дрэжэлі шляхты
і магнаты
На сейміках і нават судзі
з Трыбунала,
Пан Валадковіч здэкаваўся,
і нямяла.
Ён позову на шматкі параў,
схапіўшы з ножнаў
Рапіру, размахнуўся —
тут абмерці можна — і крыкнуў:
«Альбо ты з Ясі сваю паперу,
Альбо я зарэз жа ссяку
твая маздзжэру!»
Прышлося для прыліку есці,
бо з кіямі
Стаялі гайдукі ў дзвярах,
а за плячамі
Абло расчыненае. Возны, як у пельку,
Шугель у палісаўнічак —
бы ў каняпельку.

Ці не праўда, каларытны персанаж? А ён яшчэ і не адзін такі быў — брат Юзаф адрозніваўся гэтак жа буйным норавам. Адам Мальдзіс так пісаў аб гэтых братах: «Безумоўна, гэта былі людзі неардынарныя, вынаходлівыя, энергічныя. Але іх энергія ішла яўна не ў той бок. Яны сталі ахвярай той жа самай «шляхецкай волнасіці», якая іх нарадзіла, якой яны верай і праўдай служылі».

Пісьменнік Ігнаці Ходзька ў аповесці «Успаміны квестара» піша пра Міхала, што той «палюбіў сабе часта налівацца ў дугу. Тады ён становіўся такім вар'ятам, што трэба было альбо яго дапамагчы, альбо ўцякаць... Не раз лятаў уночы як шалёны, з голаю шабляю на палях, па балотах, па могілках ды выклікаў упыроў і д'яблаў на двубой...» А гэта таму, што Пана Каханку, патрон Міхала, любіў расказваць пра сябе неверагодныя гісторыі: то з русалкай злытаўся, ад гэтага селядцы нарадзіліся, то з нячысцікам у двубой уступіў і перамог... Як жа верны сябра

Валадковіч мог не паспрабаваць паўтарыць ягоны подзвіг?

Скончыў быў кепска — стаўся прывідам Мінскай ратушы. Пасля асаблівых выбрыкаў яго арыштавалі і расстралялі ў сутарэннях той ратушы. Вось як апісвае Ходзька сцэну арышту:

«Ледзь зачыніў за сабой Валадковіч дзверы, як пачаўся там шалёны шум, потым звон шабляў, урэшце нечакана адчыніліся дзверы і крыкнулі: «Варта! Варта!»

Мы ўбачылі нашага пана, прыпертага да сцяны; яго адабралі шабляю, а ён тузаўся з усімі і стараўся дабрацца да дзвярэй...

— Крымінал! — крычалі з усіх бакоў. Кроў цякла з рукі пана Длускага, лідскага дпутата, а горш за ўсё — адсечаны кавалак рукі крычыфіку срэбранага Пана Езуса ляжаў на стале.

Схапіў Краеўскі са сваімі Валадковіча, але з цяжкасцю, бо гэта быў чалавек малады, моцны і рашучы... Пасек бы і жаўнераў, каб Швыкоўскі, дпутат і слаўны асілак, не выраў у яго з рук шабляю. Калі ўжо яго схапілі абвалаю і влі ці то неслі гвалтам, дык ён рукамі ўперся ў дзвярах, аж вушкі зрушыў, і са злосці пеніўся і хрыпеў, пагражаючы д'яблам так, што вушы сохлі...

Дарэчы, Пана Каханку да канца жыцця сумаваў па верным сяброўку і сцвярджаў, што яго прывід з'яўляецца да яго нчамі.

Наколькі я зразумела, гэтая сядзіба ў Іванску належала пляменніку Міхала Валадковіча, Вінецнту, сыну яго брата Юзафа. Апошнім жа гаспадаром быў унук таго Вінецнта, яго цэзка, які з'ехаў адсюль у 1918-м.

АРХІВ ПОЛАЦКІХ ЕЗУІТАЎ І КАРАЛЕЎСКІЯ ПАСЛАННІ

Ідзём па высокай траве — палын, крапіва... Не верыцца, што меўся тут вялікі пейзажны парк з ліпавай алеей і экзатычнымі кветкамі, а дарожкі вядлі пасыпаныя бітай чырвонай цэглай.

Флігель уяўляе з сябе двухпавярховы будынак з такой цэглай, якая ад часу паямнела, а месцамі і пазелянела. Дзесьці яна сутыкаецца з белаю сілікатнай, якой спрабавалі залацаць прагалы. Вокны і дзверы часткова заабіраваныя... Але трапіць унутр можна. Па сценах відаць, як мянялі планіроўку, — цямяюцца сцяны ад лясвічных пралётаў, закладзеныя колішнія дзверы... Нама і перакрыцця другога паверха. Па адной з версій, жыла тут прыслуга і хатняя настаўнікі. Па другой — была вялізная сталовая зала, упры-

гожаная радавымі партрэтамі... А яшчэ арачныя сутарэнні. Можна пабачыць іх і сёння — вядома, не такія прасторныя, як калісь, назапасілася смяцця і глюю... Але пазелянелая цэгла складаецца ў дасканальныя зводзі.

І вось тут пачынаецца вялікая таямніца, якую спрабаваў разблытаць Адам Мальдзіс. Я прачытала ў розных крыніцах, што ў скляпеннях пабудаванага побач з аднапавярховым сядзібным домам флігеля Валадковічы захоўвалі свае рэліквіі. Не вельмі ўпэўненая, што менавіта ў гэтым будынку... Але гаворка пра неверагодныя багаці, але не золата і срэбра (хоць і гэтага хапала). Была тут частка архіваў полацкіх езуітаў, перапіска кароннага падканцлера Гераніма Радзееўскага з каралём Янам Казімірам і, уявіце сабе, лісты Марыны Мінішкі і яе мужа Дамітрыя Самазванца, некалькі лістоў Барбары Радзівіл, аўтографы караля Жыгімонта Аўгуста, наданні і прывілеі Стэфана Баторыя, ліст князя Мікалая Радзівіла Сіроткі... Перад Першай Сусветнай вайной з гэтымі дакументамі працаваў знакаміты кракаўскі гісторык Ян Дамброўскі.

Адам Мальдзіс, які апантана шукаў вывезеныя з Беларусі калекцыі, натрапіў на след іванскіх скарбаў, пра што быў змечаны артыкул у газеце «Советская Белоруссия». На пошукі слыннага навукоўца паўстурхнуў нарыс мясцовага настаўніка Віктара Грыбка, які даследаваў шмат крыніц. Напрыклад, у дзённых запісах мастацтвазнаўцы Ялавецкага, якія чудам захаваліся ў яго дачкі ў Іспаніі, маюцца апісанні сямейных скарбаў Валадковічаў. Шмат дэталю: партрэты змяшчаліся ў сталавай, абатайт дубовымі дошкамі, у зборы кніг былі старадрукі з камплектам звода законаў Volumina Legum, у адной з залаў захоўвалася парцалана, у другой — зброя, упрыгожаная каштоўнымі камянямі, куфры са срэбнымі вясельнымі сервізамі, залатыя падсвечнікі, багатая калекцыя слупчых пясоўкі... Калекцыі папаўняліся яшчэ і тым, што апошні уладальнік, Вікенціў Валадковіч, раскопваў курганы і месцы бітваў і здабываў адтуль панцыры, шаблі, гарматныя ядры ды іншыя рэліквіі.

Дык куды ўсе гэтыя калекцыі падзеліліся? Пошукі прывялі да высновы, што зборы Валадковічаў разам з фундамі Віцебскага абласнога музея на пачатку Вялікай Айчыннай вайны былі вывезеныя ў Саратаў. А яшчэ ў часы Грамадзянскай вайны знойдзена частка архіва Полацкай езуіцкай акадэміі ў цэхаўзе Сімбірска, верагодна, гэта таксама з Іванска.

Дарэчы, Мальдзіс звярнуў увагу, што да таго як стаць уладаннем Валадковічаў, Іванск належаў Полацкай езуіцкай калегіі, што тлумачыць, як да Валадковічаў трапілі езуіцкія архівы.

ЧАМУ ВАЛАДКОВІЧЫ НЕ СПАЛІ ПА НАЧАХ?

На захаваных фрагментах тынкоўкі ў пустаўным доме Валадковічаў наведвальнікі накрэмалі сваіх распісаў... Дзіўлючыся жаданню суайчыннікаў увекавечыць сябе такім чынам. Добра, тут проста дом — а падобныя надпісы знаходзілі і на сценах капліц, радавых усыпальніц... Злавесна гучыць у падобных месцах: «Тут быў Пеця з Магілёва».

Праз пазбаўленыя шыв аконныя праёмы флігеля бачныя па той бок рэчкі рэшткі гаспадарчых будоў з такой жа чырвонай цэглай... Што ж, гаспадарка мелася добра наладжана.

Дарэчы, жыхары бліжніх вёсак стагоддзе таму былі ўпэўненыя, што паны Валадковічы — неадменна вупыры. Да гэтай жа высновы прыйшоў бы і сучасны тынейджар, нагледзеўшыся блакбастараў пра вампіраў.

Справа ў тым, што пры Вінецнту Валадковічу-малодшым сям'я вяла незвычайны лад жыцця. Валадковічы ўдзень спалі, а ноччу актыўна займаліся справамі.

Каліліся спаць а 10-й раніцы, прачыталіся а 16-й, абедалі а шоста вечара, і давай шчыраваць... Пострах у месцічаў абстраўся яшчэ ад таго, што Валадковічы першымі ў акрузе правялі электралінію і тэлеграф, і да раніцы ў вокнах іх палаца гарэла святло.

Вінецнт Валадковіч, адзін з найбагацейшых прадпрыемнікаў краю, аб'язджаў ноччу свае шматлікія прадпрыемствы — дарэчы, заснаваная ім папяровая фабрыка ў Чашніках дзейнічае і дасюль пад назвай «Чырвоная зорка», і, кажуць, там працуе набытая заснавальнікам у 1912 годзе машына фірмы «Мантэль». Не закрыўся і спіртвы завод...

Праўда, у кожнага медаля заўсёды ёсць і другі бок... У дарэвалюцыйным часопісе «Пісчэбумажнік» вось што пісалі пра ўмовы працы на той фабрыцы: «Самы дужы вясковы хлопец, адрацаваўшы два-тры месяцы ў адбельвальных ролах, дзе брудная ануца адбельваецца расчыненым хлорнай і сернай кіслатай, робіцца худым і амаль жоўтым. Амаль усе гэтыя рабочыя пакутуюць ад задушлівага кашлю, некаторыя перхаюць крывёй».

Калі пан Вінецнт з'язджаў у 1918-м, прыхапіў з сабой табун коней — разводзіў іх, так што можна ўявіць, як гойсаюць вараныя па берагах Улы, ганючыя на іпадроме, які таксама быў тут... А на вялізныя чоунах-лаібах па гэтай рэчцы адвозілі выгаваных тут быкоў ажно ў Рыгу.

Нічога не засталася і на месцы радавога склена Валадковічаў — таго самага, дзе было пахаванае сэрца Генрыха Прыгажунчыка, ад'ютанта Напалеона.

Мы з'язджаем з сядзібы, нас праводзіць раздражнёным клёктам буслы, што пасяліліся на рэштках палаца дзіўным панюў Валадковічаў. А цень аднаго з іх нас чакае ў родным Мінску, у ратушы.

Людміла РУБЛЕўСКАЯ.

Спадчына

Пра што распавядзе «дымка» і «маргуха»

Новая кніга Вольгі ЛАБАЧЭЎСКАЙ прысвечана поцілкам і дыванам

Чалавеку ўласціва пераацэньваць яркае, чужое і недаацэньваць сваё, толькі на першы погляд сціплае... Колькі дамаканых поцілак і дываноў, сатканых бабулямі і прабабулямі, адпраўлена на сметніцу! Упэўнена, што ў таго, хто пачытае цудоўнае выданне вядомай мастацтвазнаўцы Вольгі Лабачэўскай «Беларускія поцілкі і дываны: антрапалогія і мастацтва традыцыйнай рэчы», якое нядаўна выйшла ў выдавецтве «Беларуская навука», ніколі не падымецца рука знішчыць узор народнага ткацтва... Наадварот — захоццаца ўгледзецца ў гэтую прыгажосць, vyrатаваць яе ад знішчэння... Менавіта так, які робіць Вольга Аляксандраўна.

— **Вы ахапілі сваімі даследаваннямі, напэўна, усе жанры беларускага народнага мастацтва... Нават даследавалі побыт беларусаў-«самаходаў», пра якіх пісаў Максім Гарэцкі, перасяленцаў у Сібір. Зрэшты, верадама з Цюмені. Ці не ад згаданых «самаходаў» ваш род?**

— Каб я была міфатворцай, дык прыдумала б падобнае... Не ведаю, ці ёсць у мяне крэўная сувязь з беларусамі, — магчыма, і ёсць, няма часу заняцца ўласным радаводам. Трапіла ў Мінск па размеркаванні пасля Ленінградскага інстытута жывапісу, скульптуры і архітэктуры. Памятаю першае ўражанне ад Мінска, калі ехала на таксі па праспекце... Пасля Пціцера, яго класічнай, барочнай архітэктуры, было... няўтульна ў савецкай гарадской прасторы. Але пасля работы ў Мастацкім музеі я трапіла ў навукова-даследчую эксперыментальную лабараторыю мастацкай прамысловы, якая сёння называецца «Скарбніца». Я была загадчыкам аддзела мастацтвазнаўства. На той час, 1970-я, пачаўся росквіт цікавасці да народнага мастацтва ва ўсім СССР. Пасля сталінскай эпохі, калі народных майстроў выкарыстоўвалі для афіцыйных заказаў, інтэлігенцыя адкрыла для сябе сапраўднае народнае мастацтва, ініцыяна, найўнае.

— **Першае ваша даследаванне па беларускім мастацтве было пра што?**

— Саломалляценне. У лабараторыі ў нас была цудоўная магчымаць — ездзіць у экспедыцыі. Мелася свая машына, паліва... Калі паліва не хапала, заўсёды можна было яго папрасіць у якога старшыні калгаса. Тады саломка беларуская мяне здзівіла і захапіла. Я не магла зразумець, чаму ніхто нічога не напісаў пра яе. Калі паступіла ў аспірантуру Маскоўскага інстытута мастацтвазнаўства, узяла тэмай даследавання беларускае саломалляценне. Ніякія кніжкі не дапамогучь зразумець народ-

нае мастацтва — толькі сустрэчы з людзьмі, тое, што бачыш на свае вочы, калі можаш народны касцюм прымераць... Дарэчы, у некаторых беларускіх кніжках ёсць мой фотаздымак, падпісаны «Жанчына з Палесса ў калінкавіцкім строі». Сустрэаючыся з беларусамі, слухаючы іх, хацела глыбей ведаць і беларускую гісторыю. Жыццё людзей падзялялася на адрэзкі, казалі: «за польскім часам», «за саветамі», «пры немцах»... Меліся тэмы, на якія людзям цяжка было размаўляць... Асноўная — вайна. Першая мая экспедыцыя адбылася ў 1981 годзе, калі вайна адчувалася яшчэ вельмі блючка. Былі табуваныя тэмы. Напрыклад, што лён для ткацтва даводзілася часам красці ў калгасах. Доктарскую я абараняла пра беларускі народны тэкстыль. А поцілкі... Яны, па-першае, вельмі прыгожыя, вельмі розныя... Апошні ўсплёск народнай вясковай жаночай творчасці.

— **У маеце на ўвазе, ён знікае?**

— Па сутнасці, ён ужо знік. Асабліва шмат ткалі гэтыя поцілкі ў пасляваенны час, таму што перасталі ў ёсць ткаць палатно, ручнікі амаль не рабілі... Поцілкі яшчэ ткалі, да канца 1980-х. Яны былі творами, у якія жанчыны ўкладалі ўсё сваё творчае пакліканне.

— **У гэтых вярбах ёсць сакральны сэнс?**

— Поцілка — не ручнік. Ручнік фарміруецца як рэч абрадавая, сакральная. А поцілкі — не. Да таго ж яны ў сялянскім побыце з'яўляліся пазна, гэта другая палова XIX стагоддзя. Сакральны бок хіба ў тым, што гэта рэч каштоўная, дарагая, яна была ў вясельным пасагу. Дзяўчына мусіла паказаць

рэзтып, калі высветлілася, што слупкі паясы, пра якія напісаў верш Максім Багдановіч, ткалі на мануфактурах не гаротныя дзяўчаты, а толькі мужчыны... А поцілкі і дываны ткалі выключна жанчыны?

— Вядома, у традыцыйнай, вясковай культуры існаваў падзел працы... Ткацкі станок — гэта не была сфера мужчыны. Так адказвалі, калі ў экспедыцыях я задавала пытанне: «Чаму жанчыны ткалі, а мужчыны — не?» Але памятаю, як у Ветцы жанчына, якую я даймала такім пытаннем, прызналася: «Ну, часам здаралася... Быў хлопец, які апранае хустку на галаву і сядзіць, тчэ...» Чаму хустку? Кросны сталі ж каля акна, дык каб з вуліцы здавалася, што жанчына за кросным сядзіць. Наш час, канешне, усё змяніў. Пётр Цалка, дырэктар Веткаўскага музея, выдатна тчэ. Напісаў мне, што па матэрыялах маёй кніжкі зробіць поцілку. Яўген Маркевіч з Ліды, які кансультаваў мяне для гэтай кнігі, у лідскім Доме рамёстваў аднавіў шмат якія тэхнікі ткацтва. Прычым па адукацыі ён урач-гінеколаг.

— **А час, калі зроблена поцілка, можна вызначыць?**

— З вялікай верагоднасцю. Пасля вайны поцілкі сталі больш яркія. З'яўляліся ў крамах фарбы, каларовыя ніткі, муліне пачалі выкарыстоўваць, ірыс. У колерах гэта наблізіла нашыя поцілкі да іншых культур, часам заўважыш нават мексіканскія матывы ці ўдмуртскія. З'явіўся акрыл, ён быў падобны да воўны, але не выпускаў фарбы. Майстрыхі ажно кінуліся акрылам і вышываць, і ткаць. На змену традыцыйным арнамантам і колеравым спалучэнням прыйшоў яркі колер акрылаваых нітак. Гэта была яшчэ і магчымаць рэзакцыі, разнастайць шэрае будзённае жыццё.

— **Было ў поцілак яшчэ адно прызначэнне — калі ў вёску прыязджаў фатограф, на іх фоне здымаліся...**

— Так, у кнізе ёсць фотаздымкі 1950—1960-х гадоў, дзе людзі фатаграфаваліся на фоне поцілак. Спачатку я нават задумвала кніжку такім чынам: побач з чорна-белымі фота людзей на фоне «дымкі» альбо «радугі», як называліся разнавіднасці поцілак,

змяшчаць каларовыя выявы тых поцілак.

— **Мы неаднойчы спрачаліся, дзе мяжа паміж кітчам, ініцыяльным мастацтвам і стылізацыяй прафесійнага мастака? Вы сказалі, што ў вырабе поцілак і дываноў маглі выкарыстоўвацца нейкія падгляджаныя, замежныя матывы, акрылавыя ніткі колеру «вырві вока»... То-бок, густоўнасць традыцыйнай народнай творчасці замяняў кітч?**

— Адна расійская мастацтвазнаўца напісала, што кітч — гэта «красивое в превосходной степени». Калі хочацца зрабіць так прыгожа, ну так прыгожа, што парушаюцца межы густы... Але кітч — гэта яшчэ і справа камерцыйная: калі сённяшні мастак хоча зарабіць грошы, ён будзе маляваць па-трэбнае шырокаму спажыўцу, не абазнаману ў мастацтве. А што датычыцца народных майстроў, то часам проста здзіўляешся, як тыя вясковыя жанчыны, калі ім трапіла ў рукі яркі акрыл, умудраліся густоўна яго спалучыць. Нават мастаку дай такі кіслотны колер — не адоле. Вясковыя жанчыны мелі пэўныя каноны — у прапорцыях, колерах... Гэта была таксама, можна сказаць, акадэмічная школа. Для іх не з'яўлялася складаным, сутыкнуўшыся з нейкім нязвыклым матэрыялам ці колерам, уладкаваць яго гарманічна. Дарэчы, нямецкі мастацтвазнаўца Альберт Іпель, які ў 1918 годзе ладзіў разам з Іванам Луцкевічам у Мінску першую выстаўку беларускага мастацтва, параўноўваў беларускае народнае мастацтва з антычнымі ўзорамі.

— **Між тым у сатканага бабулямі і прабабулямі часта сумныя лісьці...**

— Так. Разам з маладымі вяскоўцамі, якія перасяліліся ў гарады, поцілкі таксама мігрыравалі. Калі людзі ездзілі на «жыгулях» і «запароках», можна было бачыць, што сядзенні абцягнутыя такімі поцілкам, прыгожымі, вясёлкавымі. Поцілак жа было шмат... Калі жанчына адчыняла шафу, іх ляжаў цэлы стос. Яна дарыла іх дзецям, унукам... Праўнуку ўжо не хацелі тых поцілак. Калі жанчына памірала, іх маглі спаліць. Яшчэ бяда — ужо гадоў трыццаць як музеі перасталі набываць такія экспанаты. Здараюцца толькі выпадковыя закупкі. Але цяпер у «Фэйсбуку» людзі пачалі вывешваць здымкі маёй кнігі на фоне старых поцілак, прывезеных з вёскі. Прыходзіць усведамленне, што гэта каштоўная рэч, сямейная рэліквія, вартая нашай увагі з'ява нацыянальнай культуры. Значыць, мая кніга з'явілася своєчасова.

Людміла РУБЛЕўСКАЯ.
Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Правила проведения рекламной игры

«21 ДЕНЬ К ЗДОРОВЬЮ ПИТОМЦА И ПРИЗАМ»

Настоящие правила проведения рекламной игры «21 день к здоровью питомца и призам» (далее – Правила) разработаны в соответствии с Положением о проведении рекламных игр на территории Республики Беларусь, утвержденным Указом Президента Республики Беларусь от 30.01.2003 № 51 (с изменениями и дополнениями), и определяют порядок проведения рекламной игры «21 день к здоровью питомца и призам» (далее – Рекламная игра).

1. Организатор Рекламной игры.
Организатором Рекламной игры является Общество с ограниченной ответственностью «ТДИ ПРОМОИВЕНТ», Республика Беларусь, 220034, г. Минск, ул. Красновоздушная, д. 186, 7-й этаж, к. 25, пом. 701, УНП 190771520, зарегистрированное Минским горисполкомом Республики Беларусь решением от 2 ноября 2006 года, в Едином государственном реестре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 190771520.

2. Участники Рекламной игры.
Участие в Рекламной игре приглашаются все граждане Республики Беларусь, проживающие в Республике Беларусь, иностранные граждане, лица без гражданства, имеющие вид на жительство на территории Республики Беларусь, проживающие в Республике Беларусь.

Участником рекламной игры не может быть лицо, состоящее в трудовых отношениях с Организатором, супруг (супруга) такого лица, его близкие родственники, а также лица, находящиеся с таким лицом в отношении собственности.

3. Наименование Рекламной игры: «21 день к здоровью питомца и призам».

4. Территория проведения Рекламной игры: Республика Беларусь.

5. Срок начала Рекламной игры: 1 октября 2021 г.

6. Срок окончания Рекламной игры: 17 декабря 2021 г.

7. Наименования товаров (работ, услуг) или их групп, в целях стимулирования реализации которых проводится рекламная игра: Рекламная игра проводится в целях стимулирования продаж товаров, реализуемых на территории Республики Беларусь под товарным знаком «Purina One» (далее – «Игровые товары»).

8. Призовой фонд Рекламной игры.

Призовой фонд Рекламной игры сформирован за счет имущества и денежных средств Организатора в размере **36 190,07 (тридцать шесть тысяч сто девяносто белорусских рублей 7 копеек)**. Призовой фонд Рекламной игры включает следующие призы:

Таблица № 1. Призовой фонд Рекламной игры.

№	Наименование	Название приза далее в Правилах	Кол-во, шт.	Стоимость за ед., бел. рублей	Всего, бел. рублей
1	Вертикальный пылесос Dyson SV10 Animal+ / V8 Animal+ денежные средства	Пылесос	7	898,80 111,89	6 291,60 783,23
2	Мультистайлер Dyson Airwrap HS01 с длинными цилиндрическими насадками денежные средства	Стайлер	7	1 828,80 250,86	12 801,60 1 756,02
3	Очиститель воздуха Dyson HP05 Pure Hot + Cool денежные средства	Очиститель воздуха	7	1 828,80 250,86	12 801,60 1 756,02
ИТОГО					36 190,07

9. Порядок участия в Рекламной игре.

9.1. Для участия в Рекламной игре необходимо:

9.1.1. В период с 01.10.2021 по 21.10.2021 приобрести одну или несколько единиц Игровых товаров на сумму не менее 5,00 (пяти) белорусских рублей в одном кассовом (товарном) чеке;

9.1.2. В период с 10.00.00 01.10.2021 по 23:59:59 21.10.2021 зарегистрироваться на интернет-сайте promooone.by (далее – «Интернет-сайт»); заполнить регистрационную форму со следующими персональными данными на русском или белорусском языке:

- фамилия (обязательно), имя (обязательно), отчество (обязательно, при наличии);
- адрес электронной почты (обязательно);
- абонентский номер мобильного телефона белорусского оператора сотовой связи УНП в международном формате (обязательно);
- область и населенный пункт проживания;
- подтвердить согласие на участие в Рекламной игре, ознакомление с настоящими Правилами, а также согласие на сбор, обработку, хранение и использование своих персональных данных Организатором в рамках проведения Рекламной игры, путем предоставления галочки в соответствующем поле регистрационной формы.

Физические лица, некорректно заполнившие регистрационную форму (например, не полностью указаны персональные данные) не допускаются к участию в розыгрышах, а также не признаются Участниками Рекламной игры.

Для завершения регистрации Участнику необходимо активировать личный кабинет на Интернет-сайте, путем перехода по ссылке из электронной письма, высланного Участнику на адрес электронной почты при заполнении регистрационной формы.

9.1.3. В период с 10:00:00 01.10.2021 по 23:59:59 21.10.2021 загрузить фото/скан кассового (товарного) чека, на котором видны наименования Игровых товаров в личный кабинет на Интернет-сайте, указав номер кассового (товарного) чека и дату покупки.

Под кассовым (товарным) чеком в настоящих правилах понимается документ, подтверждающий факт приобретения Игрового товара, который должен содержать сведения об УНП (учетном номере платежника) продавца, дате продажи, наименовании, количестве и цене приобретенного Игрового товара. Кассовые (товарные) чеки без наименования Игрового товара, либо с наличием Игрового товара на сумму меньше 5,00 (пяти) белорусских рублей, не могут быть использованы для участия в Рекламной игре.

9.1.4. Сохранить кассовый (товарный) чек до окончания Рекламной игры.

9.1.5. Не принимают участие в Рекламной игре покупки, совершенные до 01.10.2021 или после 21.10.2021. Чеки, загруженные в личный кабинет на Интернет-сайте после 23:59:59 21.10.2021 не принимаются к участию в Рекламной игре.

9.2. Уведомление об успешной регистрации данных на Интернет-сайте Участник получает в диалоговом окне на странице Интернет-сайта.

9.3. Игровые коды присваиваются Участникам с первого разряда (000001, 000002, 000003 и т. д.) по дате и времени регистрации чека для участия в розыгрыше.

Игровой код присваивается за каждые 5,00 (пять) белорусских рублей Игровых товаров в одном кассовом (товарном) чеке.

9.4. Один кассовый (товарный) чек может быть зарегистрирован на Интернет-сайте только один раз.

9.5. Каждый Участник может принимать участие в Рекламной игре неограниченное количество раз при условии покупки Игровых товаров и выполнения требований, необходимых для участия в Рекламной игре.

9.6. Участники при заполнении Регистрационной формы на Интернет-сайте обязаны вводить достоверную информацию.

9.7. Организатор не несет ответственности за ошибки, допущенные Участниками Рекламной игры при загрузке чека на Интернет-сайте и за достоверность сведений, указанных Участником при регистрации. При несовпадении персональных данных, указанных при регистрации, данным, указанным в документе, удостоверяющем личность Победителя/Резервного Победителя (паспорт/вид на жительство в Республике Беларусь/удостоверение беженца), Организатор при таком Победителе/Резервном Победителе не выдает.

9.8. Организатор оставляет за собой право признать оригинал кассового (товарного) чека, подтверждающего факт покупки Игровых товаров на протяжении всего срока проведения Рекламной игры. Организатор не вступает в спор в случае возникновения споров об определении принадлежности зарегистрированного кассового (товарного) чека тому или иному лицу.

10. Место, дата, время и порядок проведения Розыгрыша призового фонда, в том числе порядок определения выигравших участников Рекламной игры:

Розыгрыш призов проводится по адресу: Республика Беларусь, г. Минск, ул. Кальварийская, 21/5-1. Розыгрыш призов проводится открыто, с возможностью присутствия Участников Рекламной игры.

10.1. Розыгрыш призов проводится согласно следующему графику:

К моменту розыгрыша призов Организатором формируется Список Игровых кодов по возрастанию, сформированный согласно п. 9.3 настоящих Правил (далее – Список), с указанием фамилии, имени, отчества (при наличии) Участников, выполнивших условия п. 9.1 Правил. Все Игровые коды в каждом розыгрыше имеют одинаковую разрядность.

Таблица № 2. Розыгрыши призов

Дата и время розыгрыша	Участуют Игровые коды, присвоенные в период	Призы для розыгрыша, количество
28.10.2021, в 15:00	с 01.10.2021 (10:00:00) по 21.10.2021 (23:59:59)	Пылесос – 7 шт. Стайлер – 7 шт. Очиститель воздуха – 7 шт.

Вышеуказанные призы разыгрываются в порядке, указанном в Таблице № 2 п. 10.1.

10.2. Для проведения розыгрыша используется лототрон и набор шаров в количестве 10 (десяти) штук с цифрами от 0 (нуля) до 9 (девяти). Определение выигрышных Игровых кодов происходит путем формирования его цифровой части слева направо из цифр на шарах, поочередно извлекаемых из лототрона.

10.2.1. Для определения цифры первого слева разряда выигрышного Игрового кода в лототрон помещаются шары с цифрами от 0 (нуля) до 9 (девяти), соответствующей первой слева цифре последнего по порядку номера в Списке. Из лототрона извлекается один шар. Цифра вносится в протокол и записывается в первый слева разряд формируемого выигрышного Игрового кода.

10.2.2. После этого в лототрон загружаются все десять шаров, шары перемешиваются, и из лототрона извлекается шар, который определяет цифру следующего разряда выигрышного Игрового кода. Производится проверка на наличие полученной комбинации цифр разрядов в соответствующих разрядах кодов Списка. При наличии совпадения цифра вытнутого шара записывается в соответствующий разряд выигрышного Игрового кода – и шар возвращается в лототрон; в противном случае – извлеченный шар с цифрой не возвращается в лототрон, и извлекается следующий шар до получения нужного совпадения.

10.2.3. Шары извлекают до тех пор, пока полученная комбинация цифр разрядов не попадет в диапазон цифр соответствующих разрядов Игровых кодов в Списке. Таким образом, формируются все выигрышные Игровые коды Победителя призов.

10.3. При проведении розыгрыша дополнительно определяется по одному резервному победителю для каждого приза. Резервным победителем становится следующий за выигрышным Игровой код иного Участника. В случае если Игровой код резервного победителя принадлежит основному победителю приза в текущем розыгрыше, то выигрышным становится следующий после него первый Игровой код иного Участника.

10.4. Результат Розыгрыша в обязательном порядке фиксируется в протоколе розыгрыша, который подписывается присутствующими на заседании членами комиссии.

11. Порядок уведомления победителей о результатах розыгрыша, порядок получения выигрыша.

11.1. Победители призов извещаются о выигрыше в течение 5 (пяти) рабочих дней после розыгрыша посредством звонка на абонентские номера мобильных телефонов сотовых операторов, указанные при регистрации на Интернет-сайте. Победители также дополнительно могут извещаться о выигрыше письмом на адрес электронной почты, указанный при регистрации в течение 10 (десяти) рабочих дней после розыгрыша.

11.2. Для получения призов Победителям необходимо прибыть в офис Организатора по адресу: г. Минск, ул. Кальварийская, 21/5, оф. 153, не позднее 03.12.2021 по будним дням с 10:00 до 18:00 или в субботу 20.11.2021 с 11:00 до 14:00. При себе Победителю необходимо иметь кассовый (товарный) чек, а также документ, удостоверяющий личность (паспорт/вид на жительство в Республике Беларусь) для предъявления Организатору и использования данных при оформлении необходимых документов в рамках Рекламной игры. Копии данных документов Организатор оставляет у себя.

11.3. В соответствии с главой 18 Налогового кодекса Республики Беларусь Организатор при вручении приза выступает налоговым агентом и обязан удержать сумму подоходного налога непосредственно из

доходов получателя приза. При невозможности удержать исчисленную сумму подоходного налога с дохода Победителя, по причине отсутствия ему денежных выплат и (или) отказа платежника внести причитающиеся суммы подоходного налога с Победителя, Организатор обязан в месячный срок со дня выявления указанных фактов направить в налоговый орган по месту жительства платежника сообщение о сумме задолженности по подоходному налогу с Победителя.

11.3.1. Организатор не несет ответственности за возникновение необходимости уплаты дополнительного подоходного налога и иных выплат, связанных с получением Призов, за пределами Республики Беларусь.

11.4. В случае если победители призов не выполняют действия, перечисленные в пункте 11.2, в установленные сроки, либо с Победителем не удается связаться до 03.12.2021 включительно и уведомить о выигрыше из-за некорректных данных, указанных им на Интернет-сайте, либо был предоставлен письменный отказ от получения приза, он утрачивает право на получение приза, право на приз переходит Резервному Победителю.

Участник, которому перешло право на получение приза, признается победителем и уведомляется об этом не позднее 08.12.2021, по номеру телефона, указанному Участником при регистрации на Интернет-сайте и письмом на адрес электронной почты, указанный в личном кабинете при регистрации.

Участник, ставший победителем, должен выполнить действия, перечисленные в пункте 11.2 не позднее 17.12.2021. Призы будут вручены Резервным Победителем до 17.12.2021 включительно в ранее прописанном порядке.

В случае если Участник, которому перешло право на получение приза, не выполнит действия в обозначенный срок, он утрачивает право на получение приза. Призы остаются в распоряжении Организатора.

11.5. Организатор не оплачивает Участникам Рекламной игры расходы, связанные с проездом к месту получения призов.

11.6. Выдача призов представителями Победителей осуществляется по нотариально удостоверенной доверенности.

11.7. Победитель при получении призов письменно подтверждает факт его получения, заполняет все необходимые документы, предоставляемые Организатором, связанные с получением приза.

11.8. Призы не подлежат замене. Выплата денежного эквивалента призов не осуществляется. Ответственность Организатора по выдаче призов ограничена исключительно вышеуказанным количеством и видами этих призов.

11.9. Организатор Рекламной игры не несет ответственности за любые риски, связанные с повреждением призов и их эксплуатацией, возникшие после их передачи Победителем.

12. Комиссия по проведению Рекламной игры.

Для контроля за соблюдением официальных Правил Рекламной игры, утверждением результатов, подведением итогов по результатам проведения Рекламной игры, рассмотрением спорных случаев, принятием решений по устным и письменным жалобам и замечаниям, возникшим при проведении Рекламной игры, Организатор создает Комиссию по проведению Рекламной игры в следующем составе:

1. Жибуль Ольга Олеговна, специалист по работе с клиентами, ООО «ТДИ ПРОМОИВЕНТ»;
2. Ревко Элина Эдуардовна, специалист по работе с клиентами ООО «ТДИ ПРОМОИВЕНТ»;
3. Атрашкевич Екатерина Владимировна, специалист по работе с клиентами, ООО «ГРУППА КОМПАНИЙ ТДИ»;
4. Шорр Полина Андреевна, специалист по работе с клиентами, ООО «ТДИ ПРОМОИВЕНТ»;
5. Будникова Юлия Олеговна, начальник отдела по организации и проведению рекламных акций и промомероприятий, ООО «ТДИ ПРОМОИВЕНТ».

13. Информация о Рекламной игре, публикация Правил Рекламной игры.

13.1. Правила Рекламной игры подлежат опубликованию в газете «Звезда» до начала Рекламной игры.

13.2. Результаты Рекламной игры будут опубликованы в газете «Звезда» в срок не позднее 16.12.2021.

13.3. Имена победителей Рекламной игры будут размещены на Интернет-сайте: promooone.by.

13.4. Информацию о правилах и условиях участия в Рекламной игре можно получить на Интернет-сайте promooone.by, а также по телефону горячей линии: +375173887686 с 9:00 до 21:00 без выходных.

14. Прочие условия.

14.1. Участие в Рекламной игре предполагает ознакомление и полное согласие Участников с настоящими Правилами и принятие на себя обязательств соблюдать все их условия и требования.

14.2. Факт участия в Рекламной игре означает, что все участники соглашаются принимать участие в рекламной видеосъемке, что их фамилии, имена, отчества, фотографии, видео-, аудио- и иные материалы о них могут быть использованы Организатором в любых рекламных и (или) информационных материалах, связанных с проведением Рекламной игры, без уплаты какого-либо вознаграждения участникам. Победитель Рекламной игры дает свое согласие на интервью в средствах массовой информации и съемку для рекламных материалов, подготовленных в связи с проведением данной Рекламной игры, без выплаты ему какого-либо вознаграждения. Все права на такие рекламные материалы принадлежат Организатору.

14.3. Организатор не несет ответственности за работу сети Интернет при ее использовании Участником (например, за работу компаний, предоставляющих услуги сети Интернет участнику), операторов сотовой подвижной электросвязи (плохое соединение с оператором и т.д.) и почтовой службы (сроки доставки и т.д.).

14.4. Организатор не несет ответственности за невозможность связаться с Участником в случае недостоверной информации, предоставленной Участником.

14.5. Споры между Организатором и Участниками Рекламной игры рассматриваются в судебном порядке согласно законодательству Республики Беларусь.

14.6. Все возможные претензии участников Рекламной игры в отношении организации Рекламной игры должны быть адресованы Организатору при поступлении обращения на форму обратной связи на Интернет-сайте promooone.by либо направлены по адресу: Республика Беларусь, 220004, г. Минск, ул. Кальварийская, 21/5, оф. 153.

Свидетельство № 4063 о государственной регистрации Рекламной игры, зарегистрированной 20 августа 2021 г., выдано Министерством антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь.

Информация о проведении 29 октября 2021 года в 11.00 аукционных торгов по продаже нежилого изолированного помещения, находящегося в собственности Борисовского района

УНП 190398583

Сведения о предмете торгов (наименование, характеристики и местонахождение продаваемого имущества)	Начальная цена продажи, бел. руб.	Размер задатка, бел. руб.	Организатор торгов: государственное предприятие «МГЦН», г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 10, тел.: +375 (17) 360-42-22
Изолированное помещение по адресу: Минская обл., Борисовский р-н, г. Борисов, ул. 30 лет ВЛКСМ, 36/19-2, инвентарный номер 610/D-56417, общая площадь – 745,2 кв. м, назначение – помещение неустановленного назначения, наименование – нежилое помещение	60 100,00	12 000,00	Срок и место приема задатков: по 27.10.2021 г. включительно в рабочие дни с 09:00 до 13:00 и с 14:00 до 17:00 (по пятницам – до 16:30) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6
Продавец имущества: Борисовское городское унитарное предприятие «Жильё», 222520, г. Борисов, пр-т Революции, 39, тел. +375 (177) 76-85-32			Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах изложен в извещении о проведении торгов, размещенном на интернет-сайте: организатора торгов – www.mgcn.gov.by (раздел «Аукционы/Недвижимость в собственности»); Минского областного исполнительного комитета – minsk-region.gov.by (раздел Аукционы по продаже недвижимости); Минского городского исполнительного комитета – www.minsk.gov.by (раздел «Продажи/Аренда»); Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь – www.gki.gov.by (раздел «ПРОДАЖА/АРЕНДА ИМУЩЕСТВА»).

